Henki & elämä

Jyväskylän seurakunnan lehti 16.12.2016 • numero 20

Ensiaskeleen joulun paimen

Kärkkäisillä ei stressata jouluna

sivu 5

Leipäjonossa otetaan, mitä annetaan

sivu 6–7

Kaikkien aikojen joulufani

sivu 16

Pääkirjoitus

Yhteistä herkkua

Viikon paras päivä on perjantai. Eikä pelkästään siksi, että silloin alkaa viikonloppu. Silloin tulee kirjastoauto.

Kirjastoauto tarjoaa napakassa muodossa kaikki kirjaston parhaat puolet. Kirjavalikoima on sopivan suppea, jotta lukemisen suhteen ahne asiakas välttyy ähkyltä ja valinta on helppoa. Siellä on ystävällinen henkilökunta, joka kuulee hennoimmatkin kirjatoiveet seuraavaa viikkoa varten. Lisäksi se on oiva kohtaamispaikka pimeänäkin vuodenaikana, kun naapureihin törmää muutoin harvakseltaan. Erityisen mukava on loppuhuipennus. Se, kun kirjastoauto lähtee pysäkiltään, ajaa ohi ja me vilkutamme toisillemme.

Olen iloinen siitä, että minunkin verorahoillani mahdollistetaan tällainen herkku. Maksan mielelläni myös terveyskeskuksen lääkärille pääsystä. Siitä lääkäristä, joka on tullut vuosien mittaan niin tutuksi, että turhaan johdatteluun ei tarvitse haaskata aikaa. Maksan enemmän kuin mielelläni siitä, että lapset saavat käydä koulua, opettajat ovat ammattilaisia ja erityislapsen koulukyytikin toimii.

Nyt odotan, että Jyväsjärven jäälle saadaan hiihtoladut ja luistinrata. En epäröi olla kustantamassa niitä. Iloitsen Rantaraitista, Kävelykadun valoista, poliisin valvovasta silmästä ja auratuista teistä. Olen iloinen veronmaksaja.

Verorahoista kannetaan siivu myös kirkon työlle. Onneksi kannetaan. Ilman sitä monen yksinäisen joulu olisi nykyistäkin yksinäisempi, monen joulupöytä nykyistäkin karumpi ja moni lahjasäkki nykyistäkin tyhjempi. Jyväskylän seurakunta tekee tänäkin jouluna yhteistyötä muun muassa Pelastusarmeijan ja Katulähetyksen kanssa, jotta yhä useamman joulu olisi hyvä. Tai edes kohtuullinen. Kelvollinen. Lämmin. Olen iloinen veronmaksaja, koska tiedän, että maksamillani rahoilla saa vastinetta moni muukin.

Veronmaksu oli syynä muinoin erään Nasaretista lähteneen pariskunnankin matkaan. Ja niillä jäljillä ollaan. Me kaikki iloiset veronmaksajat. Yhteisellä asialla.

Rauhallista joulua.

Marjo Rönnkvist
päätoimittaja

Henki & elämä

Kannen kuva: Ville-Veikko Lampinen tietää, että Katulähetyksen Ensiaskeleessa arvostetaan joulurauhaa.

Kuva: Sami Saarenpää

Tapetilla

Kõik on tehtud piparkoogist

KAARINA HEISKANEN teksti
PETRUS KURPPA kuva

Kyllä, viroa se on, mutta hyvästä syystä. Tallinnassa on taas käsillä piparinystävien huippuhetket eli Piparkoogimaania-näyttely. Vahva vierailusuositus.

Ennen näyttelyyn pääsyä on kuitenkin altistuttava muutamalle vironkieliselle lauseelle. Satamassa varoitetaan tupakoitsijoita: Suitsetamine kahjustab tervis. Ratikalla keskustaan matkustaja puolestaan ei pääse ulos kulkupelistä, ellei ymmärrä lausetta "väljumiseks vajuta nuppu". Siitäkin selviää, kun seuraa, miten paikalliset toimivat.

Tänä vuonna suomalaisugrilainen veljeskansamme on taiteillut taikinasta metsän, ja näyttelyn nimi onkin lyhykäisesti Mets.

Suomalaisugrilainen elää metsästä. Näin voi päätellä tallinnalaisen Piparkoogimaanian näyttelystä, jonka teema on Mets. Ja kaikki on tehty piparista, karhukin.

Piparkakkumausteiden tuoksu leijailee vastaan heti gallerian ovelta. Piparimetsien takana on taidealan huippuja: keraamikkoja, arkkitehteja, graafikoita, taideseppiä ja tekstiilisuunnittelijoita. Suomea tapahtumassa edustaa turkulainen **Petrus Kurppa**.

Metsä näyttäytyy näyttelyssä pieninä ötököinä kuten piparisina mittarimatoina, puina tai satumaisena nukkuvana karhuna, jonka selästä kasvaa puita. Ruoalla on leikitty kunnolla, sillä taikinaa on hupuloitu kolmesataa kiloa.

Näyttelyn äiti on graafikko **Mari-Liis Laanemaa,** joka sai taiteilijaystävänsä innostumaan riittävän hullusta ideasta. Näyttelyn tavoite on aina ollut kunnianhimoinen: ei piparinäyttely vaan taidenäyttely, jonka materiaalina nyt vaan sattuu olemaan piparkakkutaikina. Aikaansaannokset ovatkin olleet huimaavia – joskus Pisan torni, joskus keinuhevonen, joka on ihan oikean lelun kokoinen, joskus hyppyrimäki...

Disaini- ja arhitektuurigallerian näyttely on auki 4.1. saakka. Sieltä voi hakea leikkimieltä jo 11. kertaa. Näyttely on Vanhan kaupungin kupeessa.

Mari Kärkkäisen tapahtumatärpit

1 Jouluyön messu Taulumäen kirkossa jouluaattona 24.12. Messu alkaa klo 23. Meidän perheemme aattoillan kruunaa jo perinteeksi muodostunut jouluyön messu, jonne menemme sään salliessa kävellen.

2 Joulumyyjäiset Kortepohjan srk-keskuksessa lauantaina 17.12. klo 10-12. Kovana leipojana ja ruoan laittajana tykkään ostaa myös toisten laittamaa. Myyjäisissä on ihana tunnelma ja yhdessä tekemisen meininki hyvän asian puolesta.

3 Yksinäisten jouluruokailu Vaajakosken kirkolla aattona 24.12. klo 15. Kaikilla ei ole sukulaisia, perhettä tai ystäviä, joiden kanssa viettää joulua. Siksi on hienoa, että seurakunta on järjestänyt mahdollisuuden yhdessäoloon ja jouluruokailuun.

Mihin tapahtumaan sinä tulisit? Valitse omasi sivuilta 12–15. Mari Kärkkäisen haastattelu sivulla 5.

Down

Ajassa

Rantasipi Laajavuoren vastaanoton vuoropäällikkö Eeva-Maija Viro on töissä myös tänä jouluna. Viro nauttii eniten itse tehdystä joulusta, mutta voisi olla halukas kokeilemaan myös valmista joulupakettia jonain vuonna.

Ihanat asiakkaat saavat joulumielelle

Rantasipi Laajavuoressa on jouluna vastaanoton vuoropäällikön Eeva-Maija Viron mukaan ihanan rauhallinen tunnelma. Hyväntuuliset hotellivieraat nauttivat kiireettömästä joulusta.

SIRPA KOIVISTO
teksti ja kuva

Ketkä ovat kiinnostuneita hotellijoulusta?
Hotellijoulusta ovat kiinnostuneet niin perheet, pariskunnat kuin yksin matkustavat.

Mikä heitä valmiissa joulussa viehättää?
Asiakkaat arvostavat valmista, jolloin voi itse nauttia kiireettömästä joulunvietosta. Joulu ruokineen, siivouksineen ja koristeluineen vaatii aika paljon, joten monet kokevat valmiin ratkaisun mielekkäänä.

Useat vanhukset pitävät joulua tärkeänä, mutta eivät enää jaksa laittaa kaikkea juhlaan kuuluvaa itse. Valmis hotellijoulu on hyvä vaihtoehto myös silloin, kun halutaan viettää joulua isommalla porukalla.

Monet ihmiset viettävät joulua myös yksin, jolloin hotellijoulu on mukava vaihtoehto, mikäli haluaa nähdä ihmisiä ja päästä joulutunnelmaan. Lapsiperheet pitävät valmiista joulusta aktiviteettien vuoksi, jolloin pyhät kuluvat mukavasti lasten viihtyessä.

Itse suosittelisin hotellijoulua aivan kaikille.

Mikä hotellijoulussa on asiakkaiden mielestä tärkeintä?
Uskon, että tärkeintä hotellijoulussa on riittävä ja monipuolinen ruoka. Perinteisten jouluherkkujen lisäksi halutaan jotain extraa. Esimerkiksi punajuuri-auralaatikosta on tullut uusin kestosuosikki.

Millaista palautetta vieraat antavat joulusta?
Saamme paljon hyvää palautetta. Tyytyväisiä vieraita on kaikissa asiakasryhmissä. Ruokaa ja ohjelmaa on ollut riittävästi, ja tunnelma on ollut lämmin ja rauhallinen.

Miten jouluvietto on ajan myötä muuttunut?
Minun mielestäni joulunvietto ei ole hirveästi muuttunut. Perinteet ovat asiakkaille tärkeitä: ruoka, kuusenhaku, joulupukin vierailu ja lahjat. Pyrimme myös järjestämään jotakin uutta. Tänä vuonna uutuutena on jouluaaton valvojaiset.

Osaako joulupukki hotelliin?
Ei kai olisi jouluaattoa ilman joulupukkia. Onneksi joulupukki on löytänyt joka vuosi tänne Laajavuoreen lahjojen kera. Toivon hartaasti, että myös tänä jouluna pukki tulee meitä katsomaan.

Millainen tunnelma hotellissa on joulunpyhinä?
Hotellilla on joulunpyhinä ihanan rauhallinen tunnelma. Ihmiset ovat hyvällä tuulella ja kiireettömiä. Ohjelmaa ja hyvää ruokaa riittää yllin kyllin, jolloin ihmiset pysyvät tyytyväisinä. Henkilökuntakin saa jouluruokaa ja usein laitamme tonttulakit tai jotain muuta hauskaa juhlan kunniaksi.

Mistä joulutunnelma syntyy?
Hyvä tunnelma lähtee ensisijaisesti ihmisistä, mutta myös etukäteen hyvin suunnitellusta ja järjestetystä kokonaisuudesta.

Oletko itse töissä jouluna?
Niin kuin useampana vuonna, myös tänä vuonna olen jouluna töissä. Suurena jouluihmisenä valehtelisin jos väittäisin, että se ei hieman tunnu haikealta, kun ei ole mahdollisuutta rauhoittua juhlan viettoon oman perheen kanssa. Onneksi ihana työyhteisömme on kuitenkin kuin toinen perhe ja me olemme yhteishengellä viettäneet monta hyvää joulua töissä. Ihanat asiakkaat viimeistään saavat meidät joulumielelle.

Miten sinun joulunviettosi jatkuu, kun pääset töistä kotiin?
Pääsen töistä kotiin jouluaattona iltapäivällä. Töiden jälkeen ajelen Tampereelle mieheni perheen luokse. Aattona kerkiän juuri joulupöytään.

Jouluperinteisiin kuuluu joulu-aterian lisäksi joulusauna ja haudalla käynti ennen ruokailua.

Itse tehty joulu vai valmisjoulu?
Nautin eniten itse tehdystä joulusta, koska ruokien ja koristeiden kanssa puuhastelu ei aiheuta minulle stressiä tai paineita, päinvastoin pidän siitä kovasti.

Kotona jouluun kuuluu myös tiettyjä rakkaita perinteitä, joita ei välttämättä voi muualla toteuttaa. Toki olisin innokas kokeilemaan joku vuosi myös valmista joulua.

Mikä tekee sinulle joulun?
Minulle joulumielen tekevät ihmiset, kynttilät, joululaulut ja ehdottomasti kinkku.

Paras joululahja?
Paras joululahja olisi varmasti sellainen lahja, joka ilahduttaisi jokaisena arkipäivänä eli jotain käytännöllistä, kuten vaikkapa yöpaita.

Nuori kirkko ry aloittaa vuoden alussa

Kolme ev.lut. kirkon palvelujärjestöä sulautuu Nuori kirkko ry:ksi. Uuteen yhdistykseen kuuluvat Seurakuntien Lapsityön Keskus, PTK – poikien ja tyttöjen keskus ja Nuorten Keskus. Nuori kirkko ry aloittaa toimintansa vuoden alussa.

Yhdistymisellä haetaan ajanmukaista tapaa tukea ja kehittää seurakuntien varhaiskasvatusta, toimintaa kouluikäisten tyttöjen ja poikien sekä nuorten parissa. Järjestön toiminta kattaa koko kasvun kaaren, 0–29-vuotiaat.

– Toivon, että yhdistymisen merkitys näkyy lasten ja nuorten elämässä, kun heidän äänensä pääsee entistä paremmin esiin. Voimme vaikuttaa suuremmalla painoarvolla lasten ja nuorten asioihin koko yhteiskunnassa, sanoo Nuori kirkko ry:n johtajana aloittava **Lasse Halme**.

Henki&elämän tilaustiedot päivitettävä

Henki&elämä-lehden tilaustiedot päivitetään jälleen vuodenvaihteessa. Jos olet saanut lehden osoitteellisena kotiin ja haluat, että niin tapahtuu myös ensi vuonna, muistathan ilmoittaa siitä meille 31.1. mennessä osoitteella anneli.ijas@evl.fi tai puhelimitse Anneli Ijäs, 040 535 0324.

Lehdellä on myös useita jakelupisteitä ympäri kaupunkia. Lista jakelupisteistä löytyy seurakunnan nettisivuilta www.jyvaskylanseurakunta.fi.

Joulutapahtumat kootusti yhdellä sivustolla

Viime hetken joululahjavinkit, joulukonsertit, joulunajan jumalanpalvelut sekä kaikki muut joulun tapahtumat ja elämykset löytyvät kätevästi Joulukylä Jyväskylä -sivulta. Sinne on koottu Jyväskylän seudun kaikki joulutapahtumat sekä tietoa joulunajan tärkeimmistä aukioloajoista. Tapahtumat on jaoteltu erilaisiin teemoihin sisältönsä mukaisesti.

Joulukylä Jyväskylä -sivusto on osoitteessa http://visitjyvaskyla.fi/joulu.

Henkilöstömuutoksia alueseurakunnissa

Pastori **Antti Koivisto** toimii Korpilahden alueseurakunnan vt. aluekappalaisena elokuun loppuun saakka. Seurakuntapastorin tehtäviä hoitaa Koiviston sijaisena pastori **Ritva Tuominen**.

Niina Kari työskentelee Kuokkalan alueseurakunnan vs. pastorina maaliskuun loppuun asti.

Rovasti **Jorma Vilkko** jää eläkkeelle elokuun alussa. Vilkko toimii kappalaisena Keltinmäen alueseurakunnassa.

Kirkon töissä

Lähetystyön imu muutti suunnitelmia

Säde Pirttimäen ensimmäinen työpaikka yllätti hänet itsensäkin. Valituksi tuleminen lähetyskasvatussihteerin tehtävään ei ole kaikkein tyypillisin vaihtoehto vastavalmistuneelle nuorisotyönohjaajalle.

HEIKKI IMPIÖ
teksti ja kuva

Säde Pirttimäelle vahvistui isosena toimiessaan käsitys, että hän haluaisi tehdä nuorisotyötä. Pirttimäki valmistui sosionomiksi ja kirkon nuorisotyönohjaajaksi jouluna 2012. Perusopintojen lisäksi Pirttimäki suoritti vapaavalintaisena kurssina lähetyssihteerin pätevyyden.

– Ajattelin, että sitten kun olen liian vanha tekemään nuorisotyötä, voin siirtyä lähetystyön pariin.

Toisin kävi. Kurssilla Pirttimäki innostui lähetystyöstä välittömästi, ja sai valmistuttuaan lähetyskasvatussihteerin viransijaisuuden Jyväskylän seurakunnasta. Vakinaisena viranhaltijana hän on jatkanut samassa tehtävässä kuluvan vuoden helmikuusta alkaen.

Pirttimäki työskentelee Yhteisen seurakuntapalvelun yksikössä, johon on keskitetty erityisvirkoja, joita ei yleensä ole alueseurakunnissa. Lähetystyö on olennainen osa kirkon olemusta ja elämää, ja sen pohjana on julistaa evankeliumia ja palvella lähimmäistä. Siksi lähetystyö näkyy vahvasti alueseurakuntien toiminnassa.

Pirttimäki käy alueseurakunnissa kertomassa lähetystyöstä ja kirkon kansainvälisestä työstä ja vierailee myös muun muassa päiväkodeissa, kouluissa ja rippikouluissa.

– Ikähaitari on vauvasta vaariin ja kaikkea siltä väliltä. Se on tämän työn rikkaus.

Pirttimäki on ollut myös mukana järjestämässä seurakuntamatkoja myös ulkomaille. Viimeisin matka suuntautui Kreikkaan, jossa perehdyttiin pakolaistyöhön.

Pirttimäen mielestä perinteinen mielikuva lähetystyöstä kaipaisi päivitystä. Myyjäisissä ja sukkien neulomisessa ei hänen mielestään ole sinänsä mitään vikaa, mutta uudenlaisia mahdollisuuksia ja työtapoja on tullut perinteisten rinnalle. Urheilulähetystyö, ihmiskaupan vastainen työ, medialähetystyö ja kriisiradiotyö ovat monille tuntemattomia.

Parhaillaan seurakunnissa järjestetään suosittuja Kauneimmat joululaulut -tilaisuuksia. Pirttimäen mielestä se on oivallinen esimerkki tuoda lähetystyön näkökulmaa uudella tavalla esille. Vuosittain vaihtuvat teemat ovat hänen mielestään aina hyvin valittuja.

– Se on hyvä brändi. Tämän vuoden teemassa *Unohdetut lapset* on tarttumapintaa. Jokainen meistä on jonkun lapsi ja monella meistä on omia lapsia.

Säilyttääkseen tuntuman työhönsä ja seurakuntalaisiin Pirttimäki on vetänyt nuorten aikuisten teemallisia Virtailtoja. Säännöllisesti kokoontuvasta ryhmästä hän saa myös tarvittaessa vapaaehtoisia mukaan toteuttamaan erilaisia projekteja ja tempauksia.

– Nuorten ajasta kilpaillaan monella taholla. He eivät välttämättä pysty sitoutumaan säännöllisiin kokoontumisiin, monelle tiettyyn projektiin osallistuminen voisi sopia paremmin.

Pirttimäelle parasta työssä ovat olleet kohtaamiset, niin lähetyskentillä kuin Jyväskylässäkin. Suomalaisilla olisi paljon opittavaa köyhempien maiden ihmisiltä, siitä miten he rukoilevat ja luottavat Jumalaan.

Aito kiinnostus toista ihmisitä kohtaan sekä vieraanvaraisuus ja omastaan jakaminen ovat myös listan kärkipäässä.

– Ja tietty kiireettömyys. Ei katsota kelloa – kellohan tekee aina lisää aikaa.

Säde Pirttimäki haluaa löytää työssään moderneja tapoja välittää lähetystyön keskeisintä ydintä tämän päivän ihmiselle.

Tiesitkö?

Lähetyskasvatussihteeri

- Vastaa seurakunnan lähetyskasvatustyöstä ja muusta seurakunnan lähetystoiminnasta.
- Lähetyskasvatussihteeri tekee yhteistyötä monien lähetysjärjestöjen kanssa.
- Viran kelpoisuusehtona on piispainkokouksen hyväksymä nuorisotyönohjaajan tai diakonin ammattikorkeakoulututkinto sekä lähetyksen kansainvälisen diakonian ammattiopinnot.

Hengissä

Rooman keisari Augustus määräsi, että kaikki ihmiset piti merkitä verouletteloihin. Jokaisen piti mennä oman sukunsa kotikaupunkiin. Joosef ja Maria lähtivät Nasaretista Betlehemiin. Matka oli pitkä. Maria oli raskaana ja synnyttäisi pian. Betlehemissä oli paljon ihmisiä. Maria ja Joosef eivät mahtuneet majataloon. Heidän oli yövyttävä tallissa. Maria synnytti tallissa pojan. Hän kapaloi lapsen ja pani hänet seimeen.

Oli yö. Niityllä oli paimenia vartioimassa lampaita. Paimenille ilmestyi enkeli. Enkeli sanoi: "Älkää pelätkö! Teille on syntynyt Vapahtaja. Hän on Jeesus, Kristus. Hän makaa kapaloituna seimessä." Enkelin ympärillä oli suuri joukko enkeleitä. Enkelit ylistivät: "Kunnia Jumalalle korkeuksissa, maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa."

Enkelit menivät taivaaseen. Paimenet sanoivat toisilleen: "Nyt Betlehemiin! " He löysivät Marian ja Joosefin ja lapsen, joka makasi seimessä. Paimenet kertoivat, mitä enkeli oli sanonut. Maria painoi tarkasti mieleensä, mitä oli tapahtunut ja pohti sitä. Paimenet palasivat takaisin. He ylistivät Jumalaa siitä. Kaikki oli niin kuin enkeli oli sanonut.
(Jouluevankeliumi selkomukautuksena)

Suomesta Senegaliin – rauha koskettaa

Kuka jouluevankeliumin hahmoista olisit halunnut olla?
Jouluevankeliumin hahmoista olisin ollut mieluiten enkeli, sillä enkeli ilmoitti ilouutisen paimenille. Tuo iloinen uutinen oli sanoma Jumalan rakkaudesta, joka kuuluu kaikille, ja rauhasta, jonka Jumala oli tuova vastasyntyneen Vapahtajan kautta maailmaan.

Tulit juuri Suomeen kolmivuotiselta työkaudelta Senegalista. Kuulostaako evankeliumi erilaiselta suomalaisen ja senegalilaisen korvissa?
Senegalilaisen maaseudun asukkaan elämänympäristö on lähellä Jeesuksen ajan elämää. Paimenet vaeltavat karjansa kanssa päivisin niityillä ja kokoavat sen yöksi aitaukseen. He vartioivat laumaansa iltanuotion äärellä istuskellen ja rauhassa jutellen niitä näitä kuun valaistessa öistä maisemaa. Aasit ja hevoset kuuluvat arjen kuvaan kulkuvälineinä. Hevoskärryjä näkee jopa miljoonakaupunki Dakarin ruuhkissa. Jouluevankeliumin tapahtumat on helppo sijoittaa tämän päivän elämään. Enkeleiden sanoma rauhasta otetaan Senegalissa ilolla vastaan, sillä niin kristityt kuin muslimitkin pitävät rauhaa arvossa. Jeesuksen syntymä yhdistää muslimeja ja kristittyjä. Jeesus on muslimeille tärkeä profeetta. Monet muslimit vierailevat kristittyjen ystäviensä luona joulupäivänä voidakseen päästä osalliseksi jouluilosta.

Miten joulut ovat elämäsi aikana muuttuneet?
Joulunviettotapoihin vaikuttaa se, vietänkö joulua Afrikassa vai Suomessa. Maassa maan tavalla. Senegalin joulumme olivat aina pieni sekoitus suomalaista ja senegalilaista juhlaperinnettä. Kauneimmat joululaulut kuuluvat ehdottomasti jouluun – ei lahjoja ennen joululaulutuokiota. Pyrin Senegalissakin laittamaan suomalaistyyppistä jouluruokaa. Siitä jaoimme ystäville maan tavan mukaan. Joulunviettoon kuului lähes aina osallistuminen yömessuun, jonka yhteydessä oli usein kastejuhla. Joululahjat jaoimme lapsille yömessusta palattuamme. Tänä jouluna saamme vieraiksemme kaikki lapsemme perheineen. Vietämme joulua lastenlastemme ehdoilla, emmekä jätä lahjojenjakoa yömyöhälle.

Mikä merkitys on sillä, että Jeesus tuli maailmaan karuissa olosuhteissa?
Jeesuksen elämä kertoo siitä, että Jumala on lähellä tavallista ihmistä ja luo uutta toivoa kaikkein köyhimmille. Jeesuksen esimerkki kehottaa meitä kristittyinä ja kirkkona välittämään rakkautta, anteeksiantamusta, rauhaa ja oikeudenmukaisuutta kaikkialle, missä sitä ei vielä ole.

Millainen tunnelma on jouluyönä Palokan kirkossa?
Jouluyön messu virittää mielen paimenten ensimmäisen joulun tunnelmaan. Kirkko on aluksi pimeä ja olemme kuin paimenet hämärässä vartiotehtävissään. Kun valot sytytetään, kuulemme kuin ensi kertaa ilosanoman maailman Vapahtajan syntymästä. Valo täyttää kirkon ja sydämet. Rauha välittyy urkujen soiton ja herkkien jouluvirsien kautta.

Kolme tärkeää asiaa, jotka kuuluvat sinun jouluusi?
Joulukirkko, joululaulut ja jouluruoka – kaikki tämä yhdessä koettuna rakkaittemme kanssa.

Kuka teidän perheessänne lukee jouluevankeliumin?
Kun olin pieni, minulla oli usein kunnia lukea se. Siksi perheessämme on usein evankeliumin lukijana ollut joku pojistamme. Ehkä tänä joulua tehtävä uskotaan jollekulle lastenlapsistamme.

Jouluyön messu Palokan kirkossa 24.12. klo 22
Messussa saarnaa aluekappalainen Teija Laine.

Mari Kärkkäinen ja tyttäret Amanda ja Isabella tekivät itsenäisyyspäivän jälkeen reilun satsin karjalanpiirakoita. Piirakat menivät paistamisen jälkeen pakastimeen odottamaan joulua.

Kärkkäisen perheen jouluinen salaattikastike
3 dl öljyä
1 dl appelsiinimehua
1 dl sinappia
1 dl sokeria
1/3 dl etikkaa
½ tl suolaa
(sitruunapippuria, valkosipulijauhetta)
Sekoita kaikki ainekset tehosekoittimella tai sähkövatkaimella

Kiireetön joulu syntyy porukkahengellä

Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty. Kärkkäisen perheessä ei tunnetta joulustressiä, kun kaikki puhaltavat yhteen hiileen. Jokaiselle löytyy mieluinen tehtävä joulua valmistellessa

HEIKKI IMPIÖ
teksti ja kuva

Jyväskyläläisessä Kärkkäisen perheessä joulunvalmistelut aloitetaan hyvissä ajoin. Perheessä on vanhempien lisäksi kahdeksan lasta, joista kuusi asuu vielä kotona.

Äiti **Mari Kärkkäinen** tunnustaa olevansa jouluihminen, eikä tunne stressiä joulun lähestyessä. Joululahjatkin on ostettu jo yli kuukausi sitten, ja ne on paketoitu ja odottavat varastossa varsinaista h-hetkeä.

– Kun tehdään isommat valmistelut hyvissä ajoin, joulun läheisyyteen jää vain pikkujuttuja. Ne ehtii hyvin tehdä iltaisin.

Perheeseen ostettiin äskettäin toinen pakastin. Joulukuun alusta lähtien sinne kertyy pikkuhiljaa jouluisia leipomuksia ja pakastettavia ruokia. Lähes kaikki tehdään itse alusta loppuun.

Saaristolaisleivän leipomisella aloitettiin joulukuun alussa ja itsenäisyyspäivän jälkeen vuorossa olivat karjalanpiirakkatalkoot.

Karjalanpiirakat syntyvät yhteistyössä keittiön pöydän ääressä. Jokaisella on tässä ruokaketjussa oma paikkansa. Mari kaulitsee ruistaikinasta ohuita soikioita, joihin **Amanda** ja **Isabella** lisäävät edellispäivänä keitetyn ja nyt jo jäähtyneen riisipuuron. Sitä seuraa rypytys ja piirakoiden nosto uunipellille odottamaan paistoa.

Kun 275 -asteisen uunin luukku aukeaa ja kuumat piirakat otetaan uunista, palohälytin vingahtaa. Yksi lapsista huitoo vuorollaan pyyhkeellä palovaroittimen luona ja vingahdukset loppuvat.

Keittiö toimii kuin tehdas, jossa on hyvä henki ja tekemisen meininki.

Seuraavassa viikonvaihteessa on jouluisten laatikoiden vuoro. Sen suhteen työnjakokin on selvä, perheen miesväki yleensä kuorii lantut ja porkkanat. Kärkkäisten jouluun kuuluu myös vuoissa paistettava hiivaton terveysleipä.

– Sen resepti on anopin peruja. Leipä tai jokin kakku viedään muutamalle naapurille ja sisarukselle, kun käydään joulunalla kortteja jakamassa, Mari Kärkkäinen kertaa perheensä joulutraditioita.

Piparit ja leivonnaiset paistetaan lähempänä joulua. Piparien leipominen ja erityisesti niiden koristelu oli perheen tytöille mieluisinta joulupuuhaa, kun he olivat pieniä.

– Piparkakkutalojakin ollaan joskus tehty. Lopputulos oli aina hauskan näköinen, kun jokainen teki siihen omannäköisensä osan, Mari Kärkkäinen muistelee.

Kärkkäisten joulupöytään kuuluvat myös kalaruoat, erilaisia sillejä sekä graavi- ja kylmäsavulohta. Ja tietysti kinkku, joskus jopa kaksinkin kappalein. Viime vuosina uutena tulokkaana joulupöytään on saatu kokonainen savustettu kalkkuna, joka on osoittautunut mieluisaksi tuttavuudeksi.

Normaalisti pienimmät lapset eivät osallistu leivontaan ja ruoanlaittoon, mutta joulun alla he haluavat olla keittiöpuuhissa mukana. Jokavuotista operaatiota osataan odottaa, se luo joulutunnelmaa.

– Se on se fiilis mikä tulee, kun laitetaan joulukoristeet ja leivotaan, **Jesper** toteaa.

– Minä huomaan joulun tulon siitä, kun Julmustia ilmestyy jääkaappiin, **Ruben** täsmentää.

Kotikaljan ja omenalimonadin sekoitukselta maistuva Julmust on Ruotsissa suosittu perinnejuoma, jonka Mari Kärkkäinen oppi tuntemaan asuessaan lapsuuttaan Ruotsissa.

Aiemmin Kärkkäiset hankkivat sitä Ruotsista, nykyään sitä on myynnissä joulun alla myös Suomessa.

> Huomaan joulun tulon, kun Julmust ilmestyy jääkaappiin.

Itse joulua vietetään isolla perheellä. Joulunviettoon saapuvat jossain vaiheessa myös jo omilleen muuttaneet vanhemmat lapset ja muutama lapsenlapsikin.

Myös sellaisia jouluja on ollut, että isovanhemmat ovat olleet mukana. Joskus joulunviettoon liittyy myös lasten kavereita.

– Jos joulu on vanhemmille tärkeä, niin on se sitä myös kaikille lapsille.

Mari Kärkkäisen mielestä joulussa on parasta, kun kenelläkään ei ole kiire minnekään. Ollaan yhdessä ja syödään kaikille maistuvia jouluruokia, pelataan lautapelejä ja ulkoillaan.

Myös varsinainen joulun ydinsanoma on Mari Kärkkäiselle tärkeä osa joulua. Aattoiltana perhe käy sukulaisten haudoilla Muuramen hautausmaalla ja myöhemmin illalla Taulumäen kirkossa jouluyön messussa.

– Aina ihan kaikki perheenjäsenet eivät osallistu yömessuun, koska ajankohta on myöhäinen, Mari Kärkkäinen sanoo..

Jouluaaton ja joulupäivän kaksi yötä ovat myös poikkeuksellisia. Porukkaa nukkuu kuusen lähettyvillä olohuoneen sohvilla ja patjoilla lattialla.

– Yleensä perheen nuorimmat lapset haluavat nukkua olohuoneessa. Olemme me vanhemmatkin joskus siinä nukkuneet, varsinkin silloin kun lapset olivat vielä pienempiä, Mari Kärkkäinen muistelee.

Kolumni

Joulurauha koko luomakunnalle

Joulun vietossa on tärkeä paikkansa eläimillä. Etenkin vanhimmalla sukupolvella on kokemuksia matkanteosta joulukirkkoon hevosen vetämässä reessä. Muistan tällaisen kulkuneuvon joskus viime vuosinakin ilmaantuneen erään kirkkomme pihaan jouluaamuna. Kotieläimet ovat maaseudulla saaneet ja usein yhä saavat osakseen erityistä huolenpitoa jouluna. Metsäneläimiä kohtaankin on oltu huomaavaisia ja nykyään on yleistynyt kaunis tapa julistaa niillekin joulurauha.

Suuren seurakuntamme alueelta löytyy niin maaseutua kuin kerrostalokortteleita. Kaupunkioloissa painopiste on siirtynyt hyötyeläimistä lemmikkeihin. Linnut kuitenkin antavat kosketuksen vapaaseen luontoon asuinpaikasta riippumatta. Monella kuuluu jouluperinteisiin lyhteen vieminen pihamaalle tai jyvien asettaminen lintulaudalle.

Eräs rakkaimmista joululauluistamme on Sakari Topeliuksen sanoittama Varpunen jouluaamuna. Laulu kertoo kauniisti tytön osoittamasta huolenpidosta talvipakkasessa palelevalle varpuselle: ”Joulu on, koditon varpuseni onneton, tule tänne, riemulla ota siemen multa!” Miten puhutteleva ja ajankohtainen esimerkki meille kaikille jakaa tänään omastamme kodittomille, nälkäisille ja onnettomille.

Topeliuksen joulurunoon kätkeytyy myös inhimillistä surua ja kaipausta, mutta ennen muuta myös toivoa. Laulu kertoo runoilijan pienen pojan kuolemasta: ”En mä ole, lapseni, lintu tästä maasta, olen pieni veljesi, tulin taivahasta. Siemenen pienoisen, jonka annoit köyhällen, pieni sai sun veljesi enkeleitten maasta”.

Härät, aasit ja lampaat ovat olennainen juonne myös joululuevankeliumissa. Joulun lapsen syntymä tallissa ja asettaminen kapaloituna kotieläinten ruoka-astiaan, seimeen, herkistää meidät huolehtimaan pienistä ja avuttomista, kaikista lähimmäisistämme ja koko luomakunnasta. Saamme tuntea sydämissämme myös taivaan kosketuksen. Joululuevankeliumi tekee meidät osallisiksi Jumalamme ikuisesta rakkaudesta ja huolenpidosta.

Arto Viitala
Kirkkoherra

Tänään rukoilen

Saan olla juuri se, mitä olen

Taivaallinen isäni, onneksi tiedät minut alusta loppuun, jo ennen kuin sinulle huokaisen aamun ensimmäisen huolen ja illan viimeisen kiitoksen, kun nukahdan koira kyljessäni, puolison tasaiseen hengitykseen. Ei vain kiitos tai huokaisu; niin usein kärttyisä valitus – kenelle muulle voisin yhtä turvallisesti kiukutella, ja painaa pääni, korvissa sanat, riisu kengät, maa, jolla seisot on Herran. Tiedät minut alusta loppuun. Siinä turvassa saan olla juuri se, mitä olen.

nainen, 51

Leipäjonoissa jaetaan murusia

Tutkija Anna Sofia Salonen kiersi kristillisiä leipäjonoja yli puolen vuoden ajan. Väitöskirjassaan hän tutkii, miltä maistuu leipä, kun sen kylkiäisenä tarjoillaan Jumalan sanaa.

VEERA VISAPÄÄ
teksti ja kuva

Ruokakaupassa tehtävillä valinnoilla voi ilmaista paljon. Ostatko kotimaista? Ostatko lihaa? Oletko päättänyt jättää hiilihydraatit tai ehkä kokonaan viljan?

Leipäjonoissa taas ihmiset ottavat sen, mitä kulloinkin on tarjolla.

– He jäävät syrjään siitä yhteiskunnasta, jossa ostamalla kerrotaan, millainen ihminen minä olen, sanoo teologian tohtori **Anna Sofia Salonen**.

Suomeen ruokapankit ja leipäjonot levisivät 1990-luvun laman myötä. Parikymmentä vuotta myöhemmin tutkija Anna Sofia Salonen kiersi Tampereen seudun kristillisen ruoka-avun tilaisuuksia ja keräsi aineistoa tutkimustaan varten.

Salosen yllätti ihmisten tilanteiden ristiriitaisuus. Leipäjonojen ihmiset jäävät syrjään kulutusyhteiskunnasta, mutta samalla he tulevat riippuvaiseksi toisten kuluttamisesta.

– Ei ole kyse pelkästään puutteesta, vaan myös yltäkylläisyydestä. Vain se runsaus, jossa osa ihmisistä elää, mahdollistaa hukkaruoan syntymisen, Salonen pohtii.

Tutkimusjaksoon osui joulun aika. Silloin kaikki moninkertaistui: heikko-osaisten tarve, hukkaruoan määrä ja hyväosaisten auttamishalu.

Saloselle oli silmiä avaava kokemus viettää joulunalusaika katsellen ruokakasseja hakevia ihmisiä.

– Lahjoituksena oli saatu jättimäisiä suurtalouskeittiössä tehtyjä joululaatikoita. Sitten mietittiin, mitä tehdään, kun ruokaa hakemaan tulleella ihmisellä ei ollut asunnossaan pakastinta, Salonen kertoo.

Se havahdutti Salosen tajuamaan, kuinka vähän tarjonta pystyi vastaamaan ihmisten tarpeisiin.

Jyväskylässä ylijäämäruokaa on runsaimmin tarjolla Katulähetyksen Ruokapankin Sammonkadun toimipisteessä. Jyväskylän seurakunnan diakonian työalasihteeri **Heini Lekander** toivoo, että ruoka-apua olisi saatavilla useammassa paikassa, sillä kaikki ruoka-apua tarvitsevat eivät pääse keskustaan asti.

– Tämä edellyttäisi enemmän joko edullisia ruokailuja lahjoitusruokaa hyödyntämällä tai lisää resursseja ruoka-avun logistiikan järjestämiseen, Lekander pohtii.

> Ei ole kyse pelkästään puutteesta, vaan myös yltäkylläisyydestä.

Osa Salosen kiertämistä tilaisuuksista oli Tampereen seurakuntien, osa pienempien paikallisten toimijoiden järjestämiä. Auttajia motivoi kristillinen lähimmäisenrakkaus, mutta tilaisuuksien hengellistä puolta tuotiin esiin vaihtelevasti.

Usein ruoka-avun yhteydessä järjestettiin hartaustilaisuus, johon kuului yhteislaulua, musiikkiesityksiä, lyhyitä hengellisiä puheita ja joskus todistuspuheenvuoroja.

– Jotkut auttajista ajattelivat, että ruoka on hyvä keino saada ihmiset vastaanottavaisiksi sanomalle. Osa koki velvollisuudekseen kylvää sanaa. Toiset taas koettivat kaikin keinoin piilottaa tilaisuuden hengellisen vireen, jotta kukaan avunsaajista ei kokisi sitä häiritsevänä, Salonen.

Erityisesti Salosta kiinnosti, mitä ajattelivat avun saajat silloin, kun tilaisuuksissa tarjoiltiin ruisleivän kylkiäisenä sielun leipää.

Ruokakassia hakevat ihmiset kertoivat Saloselle, että kokivat kristillisyyden näyttäytyvän ystävällisyytenä heitä kohtaan. Kukaan haastatelluista ei tyrmännyt hengellistä antia, mutta vain harva piti sitä itselleen tarpeellisena. Hartauksien musiikkiesityksistä kävijät saattoivat sanoa aidosti nauttivansa.

Toisesta ääripäästä Salonen mainitsee miehen, joka käytti tilaisuuden ajan korvatulppia.

Salonen yllättyi kuullessaan, kuinka moni avun saaja koki, että hänellä oli valtaa valita. Ensinnäkin hän saattoi päättää, mihin tilaisuuksiin osallistui.

Tilaisuuksien aikana heille oli tärkeää tuntea itse valitsevansa, mitä viedä sieltä mukanaan, konkreettista tai henkistä, Salonen kuvailee.

Heini Lekanderin mielestä ruoka-avun antamista ei pidä ehdollistaa niin, että siihen kuuluu hartaus tai muu hengellinen tilaisuus.

– Ruoka-apua hakee Jyväskyläsäkin hyvin monenlaisia ihmisiä. Kirkon diakoniatyössä emme jaottele apua sen mukaan, onko avun tarvitsija kirkon jäsen vai ei.

Salonen muistuttaa, ettei ruoka-apu ole suomalainen ilmiö, vaan on levinnyt maailmalla laajalle. Salonen pohtii, pitäisikö kansallisella tasolla koordinoimaton ruoka-apu ottaa paremmin hallintaan.

– Se saattaisi rajoittaa avun jakajien intoa tehdä avustustyötä. Isompi ongelma olisi kuitenkin se, että silloin hyväksyttäisiin ruoka-apu osana yhteiskuntamme järjestystä, Salonen linjaa.

Sen sijaan pitäisi keskittyä ratkomaan, miten eriarvoistuminen ja kulutusjärjestelmämme ylituotanto saadaan muutettua niin, ettei leipäjonoja tarvita.

Teologian tohtori Anna Sofia Salonen on kiertänyt kristillisiä leipäjonoja. Hänen mielestään olisi hyvä keskittyä pohtimaan, miten eriarvoistuminen ja kulutusjärjestelmämme ylituotanto saataisiin muutettua siten, ettei leipäjonoja enää tarvittaisi.

Vanhempi konstaapeli Tuomas Wilkman saa tänä vuonna viettää kotijoulun. Hän muistuttaa, että jouluna ei kannata odottaa kiiltokuvamaista idylliä.
Miten joulu näkyy haastateltujen henkilöiden työssä? Lue lisää netistä osoitteesta www.jyvaskylanseurakunta.fi.

Syrjitty pääsee jouluna valoihin

Luvattu lapsi syntyy köyhiin oloihin härän hengityksen lämmitettäväksi. Taivaallisten sotajoukkojen kirkkaus ällistyttää aliarvostetut yötyöläiset. Poliisi, opettaja, Katulähetyksen Ensiaskeleen asumispalveluiden kehittämispäällikkö ja lapsityönohjaaja löytävät jouluevankeliumin keskeiset asiat kertomuksen sivuhenkilöistä.

KAARINA HEISKANEN teksti
SAMI SAARENPÄÄ kuva

Härän hämmästys koskettaa lapsityönohjaaja **Eija Simpasta**, joka on tuonut joulun sanomaa lapsille ja perheille erilaisissa työympäristöissä liki 40 vuoden ajan. Kirkkoraamatussa jouluevankeliumi ei puhu härästä, mutta *Lapsen Raamattu* kertoo.

– Kun härkä tuli jouluaamuna ruokakaukalolleen, se koki yllätyksen. Kaukalossa ei ollut rehuja – oli Kristus-lapsi.

Simpanen näkee tässä suurta symboliikkaa. Luulemme elävämme arkista elämää, mutta saamme huomata arjen keskellä, että kohtaamme Kristuksen.

– Arjessa tulee tilanteita, joissa saamme kysyä: Oletko se sinä, Kristus? Härän ei tarvinnut kysyä, se näki. Kristus yllättää arjessa läsnäolollaan.

Simpanen ei usko, että eläimet ajattelevat uskonnollisia ajatuksia.

– Mutta uskon, että lapsesta säteili ympäristöön rauhaa ja levollisuutta, ja eläin vaistosi sen.

Ville-Veikko Lampinen työskentelee Jyväskylän Katulähetyksen Ensiaskelessa, joka tarjoaa asunnottomalle yösijan ja kodin sekä tuettua asumista 50 henkilölle. Hänelle jouluevankeliumin koskettavin kohta on enkelien ja paimenien kohtaaminen. Paimenet ovat varmasti säikähtäneet säkkipimeässä yössä leimahtanutta kirkkautta ja enkelit saivat heidät toimimaan.

– Sen on täytynyt olla veret seisauttava kokemus.

Taivaallinen sotajoukko sanoi: Jumalan on kunnia korkeuksissa, maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa. Jumala on luvannut pitää huolta meistä kaikista ja meidänkin tulee pitää huolta toisistamme.

– Me kaikki voimme olla paimenia toisillemme, olipa laumamme sitten mikä tahansa.

Vanhempi konstaapeli Tuomas Wilkman korostaa, kuinka Maria ja Joosef tottelivat esivallan käskyä. Kun keisari **Augustus** määräsi Rooman valtakunnan asukkaat kirjautumaan veroluetteloihin, pariskunta lähti, vaikka matka olikin Marian raskauden vuoksi hankala.

– He olivat kuuliaisia keisarin käskylle, ja samalla kuuliaisia Jumalaa kohtaan. Siitä seurasi heille siunausta. Jumalan lupaukset toteutuivat, kun he tottelivat esivallan käskyä.

Wilkman huomauttaa kuitenkin, että esivalta voi olla myös Jumalan sanan vastainen.

Toinen koskettava kohta on enkelin rauhoittava ”älä pelkää” – viesti paimenille. Enkelin kirkkaus säikäytti paimenet, ja yhtä lailla Jumalan pyhyys vetää hänet itsensäkin polvilleen.

Wilkmanille joulun ja pääsiäisen mies on sekä pyhä että armollinen – Jeesuksesta ei voi valita toista puolta ja unohtaa toista.

Tänä vuonna Wilkman viettää perhejoulun. Työssään hän näkee, kuinka päihteet latistavat lasten jouluilon joissakin perheissä.

– Jouluun kasautuu paljon paineita, ja paineet purkautuvat väärällä tavalla. Joulun vietossa pitäisi olla itselleen armollinen. Idylliä ei kannata tavoitella.

Arja Sahlberg opettaa yhteiskunnallisia aineita Alkio-opistossa Korpilahdella. Häntä koskettaa se, että jouluevankeliumissa ollaan luonnon keskellä, vaatimattomissa oloissa, ei palatseissa.

– Lapsi syntyy syöttökaukaloon, kimalluksen ulkopuolelle. Olen eläinrakas ihminen, ja eläinten läsnäolo tuo evankeliumiin kodillisuuden tunnun.

Sahlberg uskoo, että paimenilla on luonnetta. Ehkä he ovat viileässä yössä hieman ”nenä nyrpyllä” – täällä on pimeässä paleltava.

– Kauniit enkelit puhuvat kilahtavalla äänellä kuin kulkuset.

Sahlberg vertaa seiminäkyä oveen. Kun oven uskaltaa avata, löytyy jotain sellaista, mitä ei voi hallita eikä ennakoida.

– Kristityn velvollisuus on mennä siitä ovesta köyhien luo ja miettiä, mitä heidän hyväkseen voisi tehdä,olivatpa he sitten Alepposa, Mosulissa tai Suomessa.

Ovikokemuksen voi kohdata myös omassa opetustyössä, kun opiskelijoiden kanssa syntyy hyviä keskusteluja.

JYVÄSKYLÄ

Uudenvuodenaatto 31.12.2016
Kirkkopuisto

Lapsiperheiden uusivuosi klo 18.00–19.00
Muumeja, mehua ja juhlatunnelmaa! Paikalla Muumipeikko, Pikku Myy ja kaupunginjohtaja Timo Koivisto.

Jyväskylän seurakunnan uudenvuodenaaton yöpalvelus klo 22.30
Kaupunginkirkko

Kaupungin uudenvuoden vastaanotto klo 23.30–0.00
- Musiikki, ENERGIA SHOW BAND
- Uudenvuoden puhe, kaupunginjohtaja Timo Koivisto
- Maamme-laulu yhteislauluna
- Ilotulitus

Ilotulitteiden käyttökielto keskusta-alueella
Keski-Suomen pelastuslaitos kieltää ilotulitteiden käytön Jyväskylän kaupungissa uudenvuodenyönä klo 18.00–02.00 välisenä aikana seuraavien katujen rajoittamalla alueella: Yliopistonkatu – Harjukatu – Tapionkatu – Puutarhakatu – Tourukatu – Heikinkatu – Rantaväylä – Vaasankatu – Hannikaisenkatu – Haarakatu – Seminaarinkatu – Vaasankatu.

Jyväskylän kaupunki järjestää Lutakon satamaan paikan omien rakettien ampumista varten. Rakettien ampuminen ei ole valvottua, joten jokaista alueella olevaa kehotetaan muistamaan yleiset turvallisuusohjeet ilotulitteiden käytöstä. Kaupunki ei vastaa mahdollisista vahingoista alueella. Sallittu ilotulitteiden ammunta-aika uudenvuodenyönä on klo 18.00–02.00.

Onnellista Uutta Vuotta!

www.jyvaskyla.fi **www.facebook.com/jyvaskyla**

Ilmoita lehdessä, jolla on asiaa.
Henki & elämä
jklsrk.ilmoitukset@evl.fi

Suomea vanhempi Joulupata-keräys tulee taas

KAARINA HEISKANEN teksti
PELASTUSARMEIJA kuva

Pelastusarmeijan joulupadat ilmestyvät kauppakeskuksiin ja Kävelykadulle tänään perjantaina. Monen joulu alkaa siitä, kun saa tipauttaa kolikon tai setelin vähävaraisten auttamiseksi.

Keräykseen voi tuoda myös tavaralahjoituksia: lapsiperheille lastenvaatteita, leluja ja pelejä, vanhemmille ihmisille kynttilöitä, kahvia, villasukkia ja -lapasia. Lahjoituksia ei kannata pakata, sillä Pelastusarmeijan työntekijöiden pitää tietää, mitä paketeissa on. Patoja on Jyväskylässä kahdeksan, ja niihin voi lahjoittaa aatonaattoon asti, paitsi ei sunnuntaisin.

Pelastusarmeijan työntekijät ja vapaaehtoiset huolehtivat Keljon Citymarketin ja Prisman, Seppälän Citymarketin ja Kävelykadun keräyspatojen vartioinnista.

Jyväskylä Tourulan Rotaryklubi vastaa Palokan Citymarketin padan patavahtivuoroista.

Jyväskylän seurakunta vastaa Minimanin ja Seppälän Prisman padoista. Patoja on kolme.

– Viime vuonna Jyväskylän joulupatojen tuotto oli 52 000 euroa. Lisäksi tuli paljon hyväkuntoisia lahjoitustavaroita, kertoo Pelastusarmeijan varainhankintavastaava **Osmo Halonen**.

Kaikki Jyväskylässä kerätyt varat käytetään keskisuomalaisten auttamiseksi.

Soppaa, saippuaa ja sielunhoitoa, kuuluu Pelastusarmeijan ytimekäs iskulause. Joulupatakeräys on toteuttanut sitä Suomessa jo 110 vuotta.

Joulupata-keräyksen idea syntyi San Franciscossa, USA:ssa.

– Antakaa padan porista, kehotti kapteeni **Joseph McFee** 1891.

Hän pystytti San Franciscon vilkkaalle kadulle padan, jonka avulla kerättiin varoja nälkäisille merimiehille.

Suomessa Joulupata-keräys järjestettiin ensimmäisen kerran vuonna 1906. Nyt 110-vuotias keräys on tärkeä osa suomalaista jouluperinnettä. Antamisen ja auttamisen aate elää yhä vahvana.

Joulupadan internet-keräys alkoi vuonna 1998. Oman keräyspadan voi perustaa osoitteessa www.joulupata.fi

Jyväskylän seurakunta on mukana joulupatakeräyksessä. Kerääjiä tarvitaan Minimaniin ja Seppälän Prismaan, jossa on kaksi pataa. Patavahtivuoro kestää kaksi tuntia. Patavahdiksi voi ilmoittautua netissä osoitteessa www.vapaaehtoistyo.fi/jyvaskyla. Lisätietoja Juha Halonen 050 549 7024.

Joulukeräyksessä voi lahjoittaa ammatin, vuohen tai kyyhkysen

KIRKON TIEDOTUSKEKUS teksti
KIRKON ULKOMAANAPU kuva

Joulu herättää tahdon tehdä ja antaa hyvää. Tänäkin vuonna kristilliset järjestöt ja organisaatiot antavat siihen erinomaisen mahdollisuuden joulukeräyksillään.

Kirkon Ulkomaanavun Toisenlainen lahja on ekologinen ja eettinen lahja, jolla voi ilahduttaa ystävää ja auttaa kehitysmaiden ihmisiä.

Toisenlainen lahja on muassa ammatti Naisten pankin kautta, koulupuku tai vaikkapa perinteinen vuohi.

Lahjaksi voi antaa koulutuksen.

Suomen Lähetysseuran Kauneimmat joululaulut soivat tänä vuonna unohdetuille lapsille. Seurakuntien järjestämissä Kauneimmat Joululaulut -tilaisuuksissa kerätään kolehti Suomen Lähetysseuran ulkomaiseen työhön. Lähetysseura ohjaa keräystulot kehitysmaiden lasten koulutukseen, lasten ja äitien terveydenhuoltoon sekä perheiden toimeentulomahdollisuuksien parantamiseen.

Kolehtihaavia voi kartuttaa myös soittamalla tai tekstiviestillä.

Suomen Pipliaseuran Betlehemin lapsi -keräys tukee kristittyjä palestiinalaislapsia alueilla, joilla heitä kohtaa syrjintä ja jopa vainot. Lapsille ja nuorille järjestetään leirejä ja retkiä sekä opetetaan raamatunkertomuksia nukketeatterin ja draaman keinoin yhteistyössä paikallisten kirkkojen ja koulujen kanssa.

Lähetysjärjestö Kylväjän joulukeräys kohdistuu Bangladeshiin. Keräyksen tuotot käytetään paikallisten terveysolojen parantamiseen ja heikossa asemassa olevien aseman kehittämiseen. Maassa, jossa äitiyskuolleisuus on korkea, mahdollistetaan joululahjoitusvaroin turvallisempia synnytyksiä ja parannetaan ihmisten toimeentuloa kyyhkysten tai vuohien kasvattamisen avulla.

Medialähetysjärjestö Sanansaattajien (Sansa)joulukeräyksessä on neljä kohdetta. Tukea voi televisiokanavaa SAT-7 Türk, joka jakaa evankeliumin sanomaa turkkilaisille kristityille, joita on maassa uskonnollisena vähemmistönä. Toisena kohteena ovat luonnonkatastrofien uhreiksi Aasiassa joutuneet, joille tehdään kriisiradiota. Avustuskohteina ovat myös iranilaislapset sekä syyrialaisnuoret.

Kansanlähetyksen joulukeräyksellä tuetaan juutalaisten keskuudessa tehtävää työtä. Varoilla tuetaan yksinhuoltajaperheitä sekä aviopareja, tarjotaan kristillistä peruskoulutusta Jerusalemin Makor Hatikvah -koulussa, tehdään diakoniatyötä ja tavoitetaan opiskelijoita.

Kansan Raamattuseuran joulukeräys nostaa kohteekseen yksinäiset nuoret ja nuoret aikuiset. Keräykseen osallistumalla tuetaan matalan kynnyksen kohtaamispaikkojen rakentamista, joihin kuka tahansa nuori tai nuori aikuinen on tervetullut omana itsenään.

Arkihuolesi kaikki heitä... mutta kun se ei aina onnistu

KAARINA HEISKANEN teksti

Joulu lähestyy, ja moni miettii, miten jouluaan viettäisi. Joulua markkinoidaan perheen ja suvun juhlana. Jos perhettä tai muita läheisiä ihmisiä ei ole, joulun viettäminen yksin saattaa tuntua vaikealta. Yksinäisyyden aiheuttama ahdistus tunnetaan Palvelevassa puhelimessa.

– Ahdistus voi nousta esimerkiksi muistellessa lapsuuden perhejoulua, yhteistä juhlaa, josta on jäljellä vain muisto. Yksinolo korostuu entisestään juhlapyhien aikaan, sanoo Palvelevan puhelimen toiminnanohjaaja **Jaana Ristonmaa**.

Palveleva puhelin päivystää tänäkin vuonna myös joulun aikaan.

– Palvelevassa puhelimessa päivystämme kaikkina pyhinä, joten voit soittaa ja keskustella. Erityisesti haluamme kuunnella heitä, joille joulun aika tuo ahdistusta ja yksinäisyyden tunnetta.

Keskustelujen tavoitteena on, että soittaja löytäisi uuden näkökulman ja valoa, jonka varassa hän jaksaisi jatkaa eteenpäin.

– Aina ei kuitenkaan voi elämän vaikeuksille tehdä mitään, vaan on suostuttava kasvamaan kivun keskellä. Siinä auttaa toisen ihmisen rinnalla kulkeminen ja tuki.

Palveleva puhelin on toiminut Jyväskylässä jo 47 vuotta.

Palveleva puhelin päivystää su–to klo 18–01 ja pe–la klo 18–03 numerossa 01019 0071.

Jouluevankeliumivideolla Petteri Orpo ja Jari Tervo

KIRKON TIEDOTUSKESKUS teksti

Kirkon tiedotuskeskus on julkaissut videon jouluevankeliumista. Videolla esiintyy tunnettuja henkilöitä, yhteiskunnallisia vaikuttajia sekä tavallisia ihmisiä, jotka lausuvat katkelman evankeliumista. Mukana ovat muun muassa kirjailija **Jari Tervo**, valtiovarainministeri **Petteri Orpo**, näyttelijät **Ilkka Villi** ja **Eedit Patrakka** sekä Vuoden pakolaisnainen **Rita Kostama**.

– Joulupöhinän keskellä joulun kristillinen sanoma pääsee unohtumaan. Idea jouluevankeliumivideosta syntyi yhteisesti siitä näkemyksestä, että kiireen keskelle tarvitaan jouluraukaa. Videon äärelle on hyvä pysähtyä hetkeksi, kertoo konseptisuunnittelija **Milla Cotterill** Kirkon tiedotuskeskuksesta.

– Tavoitteena on herättää tuttu tarina henkiin kiinnostavalla ja koskettavalla tavalla, Cotterill sanoo.

Videon on tuottanut Drama Moving Pictures ja tuottajana toimi **Olli Korpiala**. Video on nähtävillä kirkon ylläpitämällä joulu.fi-sivustolla. Videon lyhytversiota esitetään Finnkinon sekä Bio Rexin elokuvateattereissa 16.–22.12.

Operaatio Jouluapu jakaa joulukasseja

Joulukasseja on jaossa kansalaistoimintakeskus Mataran ala-aulassa jouluaattona 24.12. klo 13.30 alkaen. Joulukasseissa on kauppojen antamia elintarvikelahjoituksia.

Operaatio Jouluapu tarjoaa tehtäviä vapaaehtoisille. Erityisesti tarvitaan kantajia pakkaamaan ja kantamaan ruokalahjoituksia kaupoista.

Haluatko jouluaaton auttajaksi? Ota yhteyttä Pirjo-Liisa Junttila 040 732 4476
Helena Liukko 040 568 3531
Petri Janhunen 040 099 6473

Joulumyyjäiset

Lähetysmyyjäiset
Lauantai 17.12 klo 10–12,
Kortepohjan srk-keskus
Lähetyksen ja diakonian myyjäiset
Lauantai 17.12. klo 12–14
Keltinmäen kirkko

Viserrämme Twitterissä tilillä @Henkielämä

16.12. klo 18 Koivuniemen kappeli, Koivuniementie 30
16.12. klo 20.30 Grooveimmat joululaulut svengaavin bändisovituksin Ravintola Sohvi

17.12. klo 16 De vackraste julsångerna, Keltinmäki kyrka,

18.12. klo 10 Kauneimmat joululaulut -messu, Vaajakosken kirkko
18.12. klo 10 Kauneimmat joululaulut -messu, Säynätsalon kirkko
18.12. klo 15 Vaajakosken kirkko,
18.12. klo 15 Taulumäen kirkko
18.12. klo 16 Kuokkalan kirkko
18.12. klo 16 Kortepohjan seurakuntakeskus
18.12. klo 19 Grooveimmat Joululaulut Huhtasuon kirkko
18.12. klo 18 Korpilahden kirkko
18.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut -messu, Taulumäen kirkko
18.12. klo 19 Kuokkalan kirkko

19.12. klo 18, mukana kehitysvammaistyö, Huhtasuon kirkko,
19.12. klo 18 Saakosken baari, Saakoskentie 5

20.12. klo 19 Kuokkalan kirkko,

22.12. klo 18 Taulumäen kirkko,
22.12. klo 20 Taulumäen kirkko

6.1. klo 13 Veteraanitalo, Haukkamäentie 2
6.1. klo 16 Sotainvalidien sairaskoti Keskussairaalantie 40

MUUT JOULUNAJAN LAULUTILAISUUDET JA MUSIIKKITAPAHTUMAT (LÄHETYS & KIRKON ULKOMAANAPU)
17.12. klo 15 Kauneimmat joululaulut –konsertti, Vox Aurea ja Kolmekuutoset, Kaupunginkirkko, Kirkkopuisto. Liput 15/10/5€
21.12. klo 18 Joulukonsertti, solistina Ilta Fuchs, Kuokkalan kirkko, tuotto Suomen Lähetysseuran hyväksi

Laatukivet kohtuuhintaan
www.HautakiviHalvemmalla.fi

Puh: 045 109 1809 – Email: hautakivi@hautakivihalvemmalla.fi

Henki & elämä

Palveluasumista parhaimmillaan!
Elämää Myötätuulessa Palvelukoti
on yksityinen, viihtyisä ja turvallinen koti kaikille ympärivuorokautista hoivaa tarvitseville, iästä ja toimintakyvystä riippumatta.
Myös palveluseteliasiakkaat ilman ARA:n tulo- ja varallisuusrajoja.
Asukaspaikka heti vapaana!
Soita ja kysy: 040 522 9326
~ Lämmintä huolenpitoa Sinusta ~
ELÄMÄÄ Myötätuulessa PALVELUKOTI
Pupuhuhdantie 22, 40340 Jyväskylä • www.myotatuulessa.fi
Vuokrattavana myös kalustettu kaksio esim. putkiremontin ajaksi. Tarvittaessa ateria- ja hoivapalvelut.

Kirkkovaltuuston kokous

tiistaina 10.1. klo 18
Palokan kirkossa (Rovastintie 8)

Jyväskylän seurakunta

Sivari, tule meille!

Haemme hyvää ja taitavaa tyyppiä osaksi viestintätiimiämme. Tiimiimme solahtava siviilipalvelusvelvollinen voi olla graafinen taituri, loistava valokuvaaja, tekstinikkari tai videovirtuoosi. Miksei markkinointiesperttikin.

Työ vaatii reippautta, oma-aloitteisuutta, tiimitaitoja ja stressinsietokykyä. Meillä on tarjota mukavat työkaverit, paljon tekemistä ja siviilipalvelukseen liittyvät lakisääteiset edut. Palveluspaikka sijaitsee Jyväskylän keskustassa.

Hakemukset ja CV osoitteeseen marjo.ronnkvist@evl.fi.
Liitteeksi toivotaan työnäytteitä, jotka kertovat osaamisestasi.

Lisätietoja: viestintäpäällikkö Marjo Rönnkvist 040 535 1064

Jyväskylän seurakunta

Tapahtumat

16.12.2016–13.1.2017

Joulukonsertteja kirkoissa

LAPSIKUOROJEN PERINTEINEN KONSERTTI KUOKKALASSA
Lapsikuorojen kuorokonsertti kuullaan perjantaina 16.12. klo 17 Kuokkalan kirkossa. Konsertin järjestää Vox Aurean Tuki ry.

JAMK:IN LAULAJAT JOULUISINA
JAMK:in laulajat konsertoivat perjantaina 16.12. klo 18 Palokan kirkossa. Laulajia säestävät Eliisa Suni, piano, ja Liisa Partanen, urut.

CANTINOVUM ODOTTAA JOULUYÖTÄ
Joutuos jouluyö -konsertti on Taulumäen kirkossa perjantaina 16.12. klo 19. Kamarikuoro Cantinovumia johtaa Rita Varonen. Liput 12/8 euroa.

SINIKKA HOLMA-PEETS SOITTAA VALOA PIMEYTEEN
Valoa pimeyteen -pianokonsertti on lauantaina 17.12. klo 14 Vanhassa pappilassa. Pianotaiteilija Sinikka Holma-Peets esittää Rahmaninovin, Chopinin ja Sibeliuksen pianomusiikkia. Ohjelma 10 euroa. Järjestää Saaran Tyttäret ry.

VOX AUREA JA KOLMEKUUTOSET KAUPUNGINKIRKOSSA
Kauneimmat joululaulut -konsertti on lauantaina 17.12. klo 15 Kaupunginkirkossa. Tuolloin kuullaan Vox Aureaa ja Kolmekuutosia. Ohjelma 15/10/5 euroa.

SIRKAT LAULAA PYHÄSTÄ YÖSTÄ
Mieskuoro Sirkkojen Pyhä yö -joulukonsertti kuullaan Kuokkalan kirkossa lauantaina 17.12. klo 18 ja Taulumäen kirkossa maanantaina 19.12. klo 18 ja klo 20. Kuoroa johtaa Nikke Isomöttönen. Liput 20/15 € (S-kortti), alle 12-vuotiaat lapset ilmaiseksi vanhemman seurassa. Sirkat konsertoi myös Kaupunginkirkossa torstaina 22.12. klo 19.

MAKSETUT VIULUT VIE JOULUN YTIMEEN
Maksetut Viulut -yhtyeen omaleimainen groovaava folk soi sydämestä. Tutut ja uudet laulut johdattavat joulun ytimeen ihmettelemään Jumalan syntymistä ihmisten keskelle. Maksetut viulut konsertoi lauantaina 17.12. klo 19 Vaajakosken kirkossa. Ohjelma 10 euroa.

PAVE MAIJANEN MATKALLA KOHTI JOULUA
Pave Maijanen & UMO konsertoivat Taulumäen kirkossa lauantaina 17.12. klo 19. Perinteisten joululaulujen lisäksi luvassa on myös harvinaisempaa herkkua. Liput Ticketmaster.fi.

JOULUMUSIIKKIA NEPALIN LASTEN PUOLESTA
Lapsen ääni -kuoro ja Matias Lahti, viulu, Auroora Lahti-Hintsala, piano ja Vanamo Lahti, sello, esiintyvät hyväntekeväisyyskonsertissa Keltinmäen kirkossa sunnuntaina 18.12. klo 18. Kolehtituotolla autetaan nepalilaislapsia. Päätteeksi glögitarjoilu, vapaaehtoinen maksu.

LUX AURIBUS MATKAA HALKI JOULUISEN EUROOPAN
Lux Auribus -lauluyhtyeeltä ilmestyi äänilevy Tullut on jouluilta – Matka halki jouluisen Euroopan. Levynjulkaisukonsertti on Taulumäen kirkossa tiistaina 20.12. klo 19. Kuoron taiteellisena johtajana toimii Kimmo Tuuri. Yhtyettä säestää pianolla ja uruilla András Szabó. Konsertti johdattaa matkalle läpi kahdeksan Euroopan maan ja keskiajalta tähän päivään. Osa lauluista on käännetty suomeksi, mutta suurin osa lauletaan alkuperäiskielillä.

HYVÄ TUOMAS JA STUDIOKUORO JOULUGOSPELIN TUOVAT
Jyväskylän Studiokuoro järjestää Christmas Gospel -konsertin tuomaanpäivän iltana 21.12.Taulumäen kirkossa klo 19. Solisteina esiintyvät Osmo, Aili, Tuuli, Heini ja Aimo Ikonen. Ohjelmisto koostuu tutuista suomalaisista, Hannu Ikosen sovittamista joululauluista sekä sarjasta amerikkalaisia joululauluja. Joukossa on myös uutta musiikkia Pohjoismaista. Liput Tiketti.fi.

ETTÄ MUISTAISIT SAMAN, TOIVOO MIRKKA PAAJANEN
Mirkka Paajasen joulukonsertti on Vaajakosken kirkossa tiistaina 20.12. klo 19. Mielikuva joulusta sisältää vain puolikkaan ihmisen: Hymyn, onnen, onnistumisen. Paajasen lauluissa ihminen saa olla sitä mitä on, myös jouluna. Kesken ja rikki, yksin, mutta myös yhdessä, osa sukupolvien ketjua ja jotain vielä suurempaa. Ohjelma 10 euroa.

ILTA FUCHSIN JOULUKONSERTTI SOI LÄHETYSTYÖLLE
Jyväskyläläinen Ilta Fuchs konsertoi Kuokkalan kirkossa keskiviikkona 21.12. klo 18. Ohjelma 10 euroa, tuotto Suomen Lähetysseuralle.

JYVÄSKYLÄ SINFONIAN JOULUORATORIO SAA JATKOA
Jyväskylä Sinfonian esittämä Jouluoratorio, osa 2 kuullaan Taulumäen kirkossa perjantaina 6.1. klo 19. J. S. Bach: Jouluoratorio BWV 248, kantaatit IV–VI. -konsertin johtaa Ville Matvejeff. Solistit ovat Kaisa Ranta, sopraano, Jakob Huppmann, kontratenori, Martin Vanberg, tenori, ja Ville Rusanen, baritoni. Kamarikuoro Valon ovat valmentaneet Pertti ja Annastiina Tahkola. Liput Lippu.fi.

TAULUMÄEN KIRKKO

Joutuos jouluyö -konsertti pe 16.12. klo 19. Kamarikuoro Cantinovum, johtaa Rita Varonen. Liput 12/8 euroa.
Kohti joulua -konsertti la 17.12. klo 19. Pave Maijanen & UMO. Liput Ticketmaster.fi.
Kauneimmat joululaulut -yhteislaulut su 18.12. klo 15. Vapaa pääsy.
Kauneimmat joululaulut -messu su 18.12. klo 18, Puupponen, Palola, Hassinen, Jyväskylän Studiokuoro, johtaa Hannu Ikonen.
Pyhä yö -konsertti ma 19.12. klo 18. Mieskuoro Sirkat. Liput 20/15 euroa. Konsertti myös klo 20!
Tullut on jouluilta -konsertti ti 20.12. klo 19. Lauluyhtye Lux Auribus, András Szabó, piano ja urut. 15/10 e.
Christmas Gospel -joulukonsertti ke 21.12. klo 19, Jyväskylän Studiokuoro. Liput Tiketti.fi.
Kauneimmat joululaulut -yhteislaulut to 22.12. klo 18. Vapaa pääsy.
Kauneimmat joululaulut -yhteislaulut to 22.12. klo 20. Vapaa pääsy.
Jouluaaton hartaus la 24.12. klo 17, Helin, Puupponen, Hassinen, Jouni Leivo, laulu.
Jouluyön messu la 24.12. klo 23, R. Laine, Viitala, Hassinen, Tuija Kiviranta, laulu, Taavi Kiviranta, kitara.
Jouluaamun sanajumalanpalvelus su 25.12. klo 7, Korhonen, Hassinen, Heikki Niininen, laulu ja viulu.
Tapaninpäivän messu ma 26.12. klo 18, J. Tikkanen, Tervonen, Valtasaari.
Uudenvuodenpäivän messu su 1.1. klo 18, T. Laine, Vähäjylkkä, Tenkanen.
Jyväskylä Sinfonian Jouluoratorio, osa 2 pe 6.1. klo 19. J. S. Bach: Jouluoratorio BWV 248, kantaatit IV–VI. Johtaa Ville Matvejeff, Kaisa Ranta, Jakob Huppmann, Martin Vanberg, Ville Rusanen, Kamarikuoro Valo. Liput Lippu.fi.
Loppiaisen messu pe 6.1. klo 22, R. Laine, Viitala, Hassinen, Jorma Pollari, laulu.
Messu su 8.1. klo 18, Mannström, Puupponen, Hassinen.

HALSSILA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Jouluaaton kirkko la 24.12. klo 14 srk-keskus, Kari, Koskinen.
Joulukirkko su 25.12. klo 10 srk-keskus, Siistonen, Koskinen.
Messu su 8.1. klo 12 srk-keskus, Kari, Keltakangas.

Musiikkitapahtumat
Iloset-lauluryhmä ke 11.1. klo 11.30 srk-keskus.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniapäivystys: Halssila ma ja ke klo 9–10.30. Muuna aikana juha.halonen@evl.fi 050 549 7024.

Lapsille ja perheille
Kerhot joulutauolla 19.12.–15.1.

Suutari Martti -näytelmä tuo joulumielen
Suutari Martti odottaa aattona jouluvierasta. Joulunäytelmä odotuksesta ja yllätyksestä Halssilan seurakuntakeskuksessa maanantaina 19.12. klo 9.15 ja 10.15 ja Huhtasuon kirkossa keskiviikkona 21.12. klo 9.15 ja 10.15. Vapaa pääsy.

Nuorille ja aikuisille
Aamurukous ke 21.12. klo 8 srk-keskus.
Miesten Tupailta ke 21.12. klo 18 srk-keskus. Kirkkoherra Arto Viitala. *Ei tehdä tästä nyt numeroa – Joosef, joulun sivupersoona*.
Aamurukouspiiri ke 11.1. klo 8 srk-keskus.

HUHTASUO

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 18.12. klo 10 kirkko, Laitinen, Keltakangas, partiolaiset.
Jouluaaton iltakirkko la 24.12. klo 16 kirkko, Kärkkäinen, Keltakangas.
Joulukirkko su 25.12. klo 8 kirkko, Siistonen, Keltakangas.
Tapaninpäivän messu ma 26.12. klo 10 kirkko, Tervonen, Koskinen.
Messu su 1.1. klo 18 kirkko, Tervonen, Keltakangas.
Messu, loppiainen pe 6.1. klo 10 kirkko, Siistonen, Keltakangas. Lähetyksen kirkkokahvit ja kauneimmat joululaulut vielä kerran.

Musiikkitapahtumat
Grooveimmat joululaulut -yhteislaulutilaisuus su 18.12. klo 19 kirkko, Maria Salmela & bändi sekä gospelkuoro Ihanaiset johdattavat yhteiseen lauluun keveästi groovaillen.
Kauneimmat joululaulut, mukana kehitysvammaistyö ma 19.12. klo 18 kirkko.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniapäivystys ma 2.1. ja 9.1. klo 13–14.30 kirkko.
Diakoniapäivystys ti 3.1. ja 10.11. klo 10–11.30 kirkko.
Perhekerhon aamupuuro ke 11.1. klo 11–12 kirkko. Aamupuuro ja kahvi perhekerholaisille ja alueella asuville.
Torstaitapaaminen to 12.1. klo 14–15 kirkko. Päiväkahvi ja hartaus. Mukana seurakunnan työntekijä.

Lapsille ja perheille
Kerhot joulutauolla 19.12.–15.1.
Pikkuleipä, perhepyhäkoulu su 18.12. klo 16.
Suutari Martti -joulunäytelmä kaikenikäisille ke 21.12. klo 9.15 ja 10.15. Vapaa pääsy.
Sählykerho, 5.–6.-luokat ma 9.1. klo 18–19 kirkko.
Sählykerho, 7.–8.-luokat ma 9.1. klo 19–20 kirkko.
Sählykerho, 1.–2.-luokkalaisille ti 10.1. klo 16.30 kirkko.
Sählykerho, 3.–4.-luokkalaiset ti 10.1. klo 17.30–18.30 kirkko.
Tyttöjen liikuntakerho ti 10.1. klo 18.30–19.30 kirkko.

Nuorille ja aikuisille
Vapaaehtoisten kevään aloitus ke 11.1. klo 17. Ruokailu, jonka jälkeen kevään vuorojen jako. Tule rohkeasti mukaan, jos sinua kiinnostaa vapaaehtoistyö ruoka- ja pitsailloissa!
Isos-, jatkoisos- ja avustajakoulutus ke klo 17.30 kirkko.
Nuorten ilta ke klo 18.45–20.30 kirkko.

KELJONKANGAS

Huoltamomessu su 18.12. klo 16 Neulaskoti, Jurva, Puupponen, Valtasaari.
Jouluaaton hartaus ja kuvaelma la 24.12. klo 14 Neulaskoti, Jurva, Tahkola.
Joulupäivän messu su 25.12. klo 12 Neulaskoti, Jurva, Tahkola.
Toivon messu su 8.1. klo 16 Neulaskoti, Väätäinen, Tahkola.

Musiikkitapahtumat
Kauneimmat joululaulut pe 16.12. klo 21 Ravintola Sherwood, Pihkatie 4, Jurva, Asikainen.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakonian päivystys ti 3.1. ja 10.1. klo 9 Neulaskoti.
Olohuone ke 11.1. klo 13–14.30 Neulaskoti.

Lapsille ja perheille
Kerhot joulutauolla, jatkuvat viikolla 3. Hyvää joulun aikaa!
Pyhäkoulu su 18.12. klo 16 Neulaskoti.

KELTINMÄKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Hiljentymisryhmä Perjantain puolipäivä pe 16.12. klo 13 kirkko. Hiljentymistä 4. adventtisunnuntain tekstien äärellä. Oma *Raamattu* ja muistiinpanovälineet. Tied. 050 590 0265.
Messu *Herran syntymä on lähellä* su 18.12. klo 10 kirkko, Vilkko, Pitkänen, Nieminen. Lux Auribus. Kirkkokahvit
Aamurukous ti klo 8–8.30 kirkko.
Hiljainen aamurukous to klo 8-8.30 kirkko. Luetaan viikon raamatunkohdat, n. 20 minuutin rukoushiljaisuus.
Sanajumalanpalvelus la 24.12. klo 13 Vesalan riihikirkko, Vilkko, Laiho.
Sanajumalanpalvelus *Lupaukset täyttyvät*, la 24.12. klo 15 kirkko, Pitkänen, Lintunen, Kankaan perheyhtye Vox Auratie.
Messu *Sana tuli lihaksi* su 25.12. klo 10 kirkko, Salminen, Pitkänen, Vilkko, Lintunen, Nieminen, Seurakuntakuoro. Kuljetus: Kuohun kauppa klo 9.00, Humalamäen vanhan kaupan kohdalta klo 9.10, Vesangan pysäkki (päätien varressa) klo 9.15, Ruokkeen keskustan kautta klo 9.20, Kypärämäki: Erämiehenkadun Kotitalousoppilaitoksen pysäkki klo 9.25, Kortepohjan ostoskeskuksen P-alue klo 9.30, Hotelli Rantasipi Laajavuori klo 9.40, Keltinmäen kirkko klo 9.50. Paluu samaa reittiä messun jälkeen klo n. 11.30.
Adventista Tapaniin ma 26.12. klo 16.30 kirkko. Tule viettämään tapaninpäivän iltaa, jossa kuljemme ensimmäisestä adventtisunnuntaista tapaninpäivään. Päätteeksi vesper.
Vesper *Kristuksen todistajat* ma 26.12. klo 18 kirkko, Salminen, Lintunen, Laitinen, Kuusela.
Messu Jeesuksen nimessä, su 1.1. klo 10 kirkko, Ridanpää, Pitkänen, Lintunen. Kirkkokahvit.
Messu *Jeesus, maailman valo* pe 6.1. klo 10 kirkko, Vilkko, Pitkänen, Nieminen. Kirkkokahvit
Taka-Keljon lähetyspiirin 90-vuotisjuhla pe 6.1. klo 10 kirkko. Kuvia ja muistoja lähes vuosisadan ajalta. Messun jälkeen kirkkokahvit, juhla sekä Sen tien guljailijat -esitys.
Messu su 8.1. klo 10 kirkko, Pitkänen, Vilkko, Nieminen. Kirkkokahvit.

Musiikkitapahtumat
De vackraste julsångerna lö 17.12. klo 16, Lintunen, Pitkänen. Julgubben, kaffe med dopp.
Maya Nepal - joulun sävelin -konsertti su 18.12. klo 18 kirkko. Lapsen ääni -kuoro, Matias Lahti, Auroora Lahti-Hintsala, Vanamo Lahti. Kolehti Maya Nepal -järjestön kautta Nepalin lasten hyväksi.

Sen tien Guljailijat seikkailevat Itä-Karjalassa
Liisa Ojala, Anu Mäki-Latvala ja Outi Rajala vievät kuljettavat matkalle itäkarjalaiseen kylään draaman, laulun, naurun ja kerronnan keinoin. Esitys on 6.1. klo 12 Keltinmäen kirkossa. Vapaa pääsy. Meidätkin on lähetetty -sarja sukeltaa lähetystyön ja kansainvälisyyden teemoihin kerran kuussa eri puolilla Jyväskylän seurakuntaa. Hyppää kyytiin!

Kauneimmat joululaulut pe 6.1. klo 16 Sotainvalidien sairaskoti, Keskussairaalantie 40, Pitkänen, Nieminen.

Apua ja tukea tarvitseville
Ruokapankkisetelipäivystys to 22.12. klo 12–13 kirkko. Voit tulla uusimaan ruokapankkiseteliäsi koko alueseurakunnan alueelta ilman ajanvarausta. Muut ajat diakoniatyöntekijälle vain ajanvarauksella. Ei ruokasetelipäivystystä to 29.12. ja 5.1.
Saihokadun lounas ti 10.1. klo 12-13 Saihokatu 4. Hyvää kotiruokaa 4€, alle kouluikäiset 1€. Tule yhteisen pöydän ääreen! Tied. Laitinen 050 549 7026.
Ruokapankkisetelipäivystys to 12.1. klo 12–13 kirkko. Ota mukaan viimeisimmät tulo-menotiedot. Voit tulla uusimaan/hankkimaan ruokapankkiseteliä ilman ajanvarausta.

Lapsille ja perheille
Kerhot joulutauolla, alkavat viikolla 3. Hyvää joulun aikaa!
Lasten joululaulu- ja hartaushetki su 18.12. klo 15 Kuohun Marjomäen riihikirkko, Konttimyllyntie 141, Pitkänen. Pukeudu lämpimästi ja ota taskulamppu mukaan.

Nuorille ja aikuisille
Nuorten avoimet ovet pe 16.12. klo 18 Kortepohjan seurakuntakeskus.
Nuorten avoimet ovet pe 13.1. klo 18 Kortepohjan seurakuntakeskus.
Lähetyksen ja diakonian joulumyyjäiset la 17.12. klo 12–14 kirkko. Joululaatikoita, käsitöitä, joulukuusia, kortteja, koristeita, leivonnaisia. Kaikkea kivaa joulun tunnelmaan. Tule nauttimaan puurosta ja kahvista.
Kuohun päiväpiiri ma 19.12. klo 12 Kuohun kylätalo. Laulamme joululauluja yhdessä.
Keskiviikkoilta ke klo 18 kirkko.
Seurakuntakuoro to 22.12. klo 18 kirkko.
Lähetyspiiri ma 9.1. klo 18 kirkko, Ridanpää.
Saihokadun olohuone ti 10.1. klo 11–12 Saihokatu 4. Diakoniatyön olohuone Kypärämäessä. Tule viihtymään ja jutustelemaan! Tied. Laitinen, 050 549 7026
Seurakuntakuoro to 12.1. klo 18 kirkko. Tied. 050 521 5414.

KESKUSTA

Kaupunginkirkko avoinna ke–pe klo 11–14.
Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Hiljaisuuden hetki pe 16.12. klo 12–14, pappi / diakoni paikalla klo 13–14. Jatkuu 13.1. Kaupunginkirkko.
Messu su 18.12. klo 10 Kaupunginkirkko, Pohjola, Ilvesmäki, Vuorenoja, Kai Nieminen, kitara.
Työhön menevin jouluhartaus to 22.12. klo 8 Kaupunginkirkko,

Työhön menevien jouluhartaus
Työpäivän aluksi voi hiljentyä joulun odotukseen Kaupunginkirkossa torstaina 22.12. klo 8. Lyhyen hartaushetken toimittavat Kirsi Pohjola ja Risto Valtasaari.

Viikkomessu to 22.12. klo 13 Kaupunginkirkko.
Jouluaaton sanajumalanpalvelus la 24.12. klo 15 Kaupunginkirkko, Watia, Björninen.
Jouluaaton sanajumalanpalvelus la 24.12. klo 17 Kaupunginkirkko, Pohjola, Björninen. Tuija Kiviranta, laulu.
Jouluyön messu la 24.12. klo 23 Kaupunginkirkko, Wuolio, Tikkanen, Vuorenoja, Jouluyön kuoro.
Jouluaamun sanajumalanpalvelus su 25.12. klo 7 Kaupunginkirkko, Mannström, Valtasaari, Osmo Palmu, kitara.
Tapaninpäivän messu ma 26.12. klo 10 Kaupunginkirkko, Niiles-Hautanen, Vuorenoja.
Viikkomessu to 29.12. klo 13 Kaupunginkirkko.
Uudenvuodenaaton yöjumalanpalvelus la 31.12. klo 22.30 Kaupunginkirkko, Watia, Valtasaari.
Uudenvuodenpäivän sanajumalanpalvelus su 1.1. klo 10 Kaupunginkirkko, Ilvesmäki, Vuorenoja, Christine Bürklin, viola da gamba.
Käräjänoikeuden vuodenalun hartaus ma 2.1. klo 8.30 Kaupunginkirkko, Wuolio, Vuorenoja.
Viikkomessu to 5.1. klo 13 Kaupunginkirkko.
Loppiaisen messu pe 6.1. klo 10 Kaupunginkirkko, Mannström, Niiles-Hautanen, Valtasaari. Messun jälkeen kahvit ja Kauneimmat joululaulut vielä kerran, Vanha pappila.
Messu su 8.1. klo 10 Kaupunginkirkko, Wuolio, Mannström, Björninen.
Nuorten messu ke 11.1. klo 18 Kaupunginkirkko.
Viikkomessu to 12.1. klo 13 Kaupunginkirkko.

Musiikkitapahtumat
Valoa pimeyteen -pianokonsertti la 17.12. klo 14 Vanha pappila. Sinikka Holma-Peets. Ohjelma 10 euroa.
Kauneimmat joululaulut -konsertti la 17.12. klo 15 Kaupunginkirkko. Vox Aurea ja Kolmekuutoset.
Kauneimmat joululaulut Kahvila Muistossa ma 19.12. klo 19. Mukana Mikko Miettinen, huilut.
Laulurinki ti 20.12. klo 13 Vanha pappila.

Joulun sävel Kaupunginkirkossa keskiviikkona
Yhteislauluista ja muusta joulumusiikista saa nauttia joulukuun keskiviikkoisin klo 12 Kaupunginkirkossa.

Joulun sävel ke 21.12. klo 12 Kaupunginkirkko. Katariina Ylönen, laulu, Marianne Mieskolainen & Reetta Pitkä, viulu, Christine Bürklin, viola da gamba, Risto Valtasaari, urut. Vapaa pääsy. Kolehti Suomen Lähetysseuralle.
Mieskuoro Sirkkojen konsertti to 22.12. klo 19 Kaupunginkirkko.
Joulun sävel ke 28.12. klo 12 Kaupunginkirkko. Christine Bürklin, viola da gamba, Ilpo Vuorenoja, kitara. Vapaa pääsy. Kolehti Suomen Lähetysseuralle.
Virsi- ja lauluhetki ke 4.1. klo 12 Kaupunginkirkko.
Laulurinki ti 10.1. klo 13 Vanha pappila.
Lauluyhtye Hyvät Jyvät ti 10.1. klo 19 Vanha pappila.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakonian päivystys ma, ke ja to klo 9–11 Vapaudenkatu 60. Lea Pietiläinen050 549 7027, Eevi-Riitta Kukkonen 050 340 0665, Auni Pelkonen 050 549 7001 tai Elina Lintulahti 050 050 549 7006.

Lapsille ja perheille
Lasten joulukirkko ma 19.12. klo 17 Kaupunginkirkko.
Lasten joulukirkko ma 19.12. klo 18 Kaupunginkirkko.
Pappilan perhepyhäkoulu su 8.1. klo 16 Vanha pappila.

Nuorille ja aikuisille
Virtailta / Nightbreak to 22.12. klo 18 Yliopistonkatu 26 B. Jouluraamis *Kaikella on aikansa – myös levolla.* / Christmas Bible study *A Time for Everything – also for rest.*
Virtailta / Nightbreak to 5.1. klo 18 Yliopistonkatu 26 B. Nuorten aikuisten ryhmä, a group for young adults. Iltapalaa, opetusta, rukousta, musiikkia ja yhdessäoloa. Raamis, *Psalmi 103* / Bible study, *Psalm 103*.
Raamattupiiri kaikenikäisille jatkuu ti 10.1. klo 10 Vanha pappila.
Lähetyspiiri ke 11.1. klo 10 Vanha pappila.
Varttuneiden ja eläkeläisten piiri ke 11.1. klo 13 Puistotori 4.
Nuorten Raamis ke klo 17 Yliopistonkatu 26 B, jatkuu 11.1.
Nuortenilta ke klo 18.45 Yliopistonkatu 26 B, jatkuu 11.1.

KORPILAHTI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu, 4. adventti su 18.12. klo 10 kirkko, Koivisto, Laiho.
Ehtoollishartaus ma 19.12. klo 13 Korpihovi.
Koulun joulukirkko ti 20.12. klo 10 kirkko, Koivisto, Laiho.
Samassa veneessä – Sanan ja rukouksen ilta to 22.12. klo 18 srk-talo. *Suurin niistä on rakkaus*. Ylistysryhmä. Kahvit.
Jouluaaton hartaus la 24.12. klo 13 kappeli, Koivisto, Lintunen, Merja Jokinen, huilu, Kaisa Jokinen, viulu
Seimikirkko la 24.12. klo 15 kirkko, Koivisto, Laiho.
Jouluaamun jumalanpalvelus su 25.12. klo 8 kirkko, Haapakangas, Laiho, Korpilahden kirkkokuoro.
Jouluaamun jumalanpalvelus su 25.12. klo 10 Mutasen kappeli, Tuominen, Sievänen.
Uudenvuodenpäivän sanajumalanpalvelus su 1.1. klo 17 kirkko, Sievänen.
Väärtipalaveri ti 3.1. klo 16 srk-talo. Tule osallistumaan kirkkoväärtinä jumalanpalvelukseen! Vuorot jaetaan alkuvuodelle. Tied. 050 557 9008.
Loppiaisen messu pe 6.1. klo 10 kirkko, Laiho. Kirkkokahvit.
Messu su 8.1. klo 10 kirkko, Koivisto, Laiho. Kahvit. Messun jälkeen kinkeritalojen isäntäväet koolla srk-talo.

Musiikkitapahtumat
Kauneimmat joululaulut su 18.12. klo 18 kirkko, Koivisto, Laiho. Säpäkät Soinnut ja Kirkkokuoro.
Kauneimmat joululaulut ma 19.12. klo 18, Saakosken baari, Saakoskentie 5, Koivisto, Laiho, Liukko. Korpilahti. Glögiä ja pipareita. Lauletaan joulumieltä yhdessä.
Kirkkokuoro to 12.1. klo 17.45 srk-talo. Tied. kanttori 050 5579 004.
Apua ja tukea tarvitseville
Diakonissan vastaanotolle ajanvaraus kirsi.lepoaho@evl.fi 050 557 9003.

Lapsille ja perheille
Kerhot joulutauolla, jatkuvat viikolla 3. Hyvää joulun aikaa!
Lasten joulukirkko ma 19.12. klo 9.30 kirkko. Jouluinen kirkkohetki perheille ja lapsiryhmille.
Perhekerho to 22.12. klo 9.30–11 srk-talo. Jouluinen glögihetki kiireen keskellä.

Nuorille ja aikuisille
Aamupysäkki pe 16.12. klo 9 seurakuntatalo. EU-ruuan jako, aamupalaa ja hartaus.
Joulurauhan julistus Eräriihelässä su 18.12. klo 15 Riihelänpisto. Korpilahden erämiehet ry, Tuominen.
Väentupa ti 20.12. klo 11 Korpikeidas.
Väentuvan emäntäpalaveri ti 10.1. klo 10 Korpikeidas.
Väentupa ti 10.1. klo 11 Korpikeidas.
NOJA-ryhmä ti 10.1. klo 18–20 srk-talo.
Nuorten iltakahvila pe 13.1. klo 18 srk-talo.

KORTEPOHJA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Sanajumalanpalvelus *Lupaukset täyttyvät*, la 24.12. klo 15 srk-keskus, Vilkko, Nieminen.
Messu *Jeesuksen nimessä* su 1.1. klo 16 srk-keskus, Ridanpää, Lintunen.
Messu su 8.1. klo 16 srk-keskus, Pitkänen, Nieminen. Kirkkokahvit.

Musiikkitapahtumat
Kauneimmat joululaulut su 18.12. klo 16 srk-keskus, Vilkko, Leppäpuisto, Lintunen, Olavi Iivarinen, Seurakuntakuoro. Kolehti Suomen Lähetysseura.
Maya Nepal – joulun sävelin -konsertti su 18.12. klo 18 Keltinmäen kirkko. Lapsen ääni-kuoro, Matias Lahti, Auroora Lahti-Hintsala, Vanamo Lahti. Kolehti Maya Nepal -järjestön kautta Nepalin lasten hyväksi.

Apua ja tukea tarvitseville
Ruokapankkisetelipäivystys to 22.12. klo 9–10 srk-keskus. Voit tulla uusimaan ruokapankkiseteliäsi koko alueseurakunnan alueelta ilman ajanvarausta. Muut ajat diakoniatyöntekijälle vain ajanvarauksella. Ei ruokasetelipäivystystä to 29.12. ja ti 5.1.
Ruokapankkisetelipäivystys to 12.1. klo 9–10 srk-keskus. Voit tulla uusimaan tai hankkimaan ruokapankkiseteliä ilman ajanvarausta. Ota mukaan viim. tulo-ja menotiedot.

Lapsille ja perheille
Kerhot joulutauolla, jatkuvat viikolla 3. Hyvää joulun aikaa!

Nuorille ja aikuisille
Nuorten avoimet ovet pe 16.12. klo 18 srk-keskus.
Nuorten avoimet ovet pe 13.1. klo 18 srk-keskus.
Joulumyyjäiset la 17.12. klo 10–12 srk-keskus. Käsitöitä, leivonnaisia, riisipuuroa ja rusinasoppaa, kahvia. Tuotto lähetystyölle.
Tiistaitapaaminen ti 20.12. klo 13 srk-keskus. Joululauluja ja -muistoja.
Seurakuntakuoro to 22.12. klo 18 Keltinmäen kirkko.
Lähetyspiiri ti 10.1. klo 10 srk-keskus, Ridanpää.
Seurakuntakuoro to 12.1. klo 18 Keltinmäen kirkko. Tied. 050 521 5414.

KUOKKALA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 18.12. klo 11 kirkko, Bucht, Kari, Väisänen, Nieminen, kanteleet, pyhäkoulu. Kirkkokahvit.
Jouluaaton sanajumalanpalvelus la 24.12. klo 14 kirkko, Mäkinen, Lampinen, Kimmel-kvartetti.
Jouluaaton sanajumalanpalvelus la 24.12. klo 15.30 kirkko, Mäkinen, Lampinen, Aku Lampinen, tenori.
Jouluyön messu la 24.12. klo 22 kirkko, Reukauf, Bucht, Väisänen, Grönholm, Lentoon-laulajat.
Messu su 25.12. klo 11 kirkko, Bucht, Mäkinen, Lampinen, Grönholm.
Messu su 1.1. klo 11 kirkko, Kari, Mäkinen, Korhonen, Tenkanen.
Loppiaisen messu pe 6.1. klo 11 kirkko, Reukauf, Bucht, Lampinen, Luomala, Virsimiehet.
Sanajumalanpalvelus su 8.1. klo 11 kirkko, Mäkinen, Reukauf, Väisänen, Heikkilä.
Hiljaisuuden ilta ke 11.1. klo 18 kirkko. Arkiretriitti ja iltahartaus. Céli Dé -harmonisen laulun ryhmä.
Aamurukous to 12.1. klo 10-10.15 kirkko.

Musiikkitapahtumat
Kuorokonsertti pe 16.12. klo 17 kirkko. Lapsikuorojen perinteinen joulukonsertti. Vox Aurea Tuki ry.
Pyhä yö -joulukonsertti la 17.12. klo 18 kirkko. Mieskuoro Sirkat. Liput 20/15 € (S-kortti), alle 12-v lapset ilmaiseksi vanhemman seurassa.
Kauneimmat joululaulut su 18.12. klo 16 kirkko, Palola, Lampinen. Kuokkalan Pelimannit, Kimmel-kvartetti, Kehittyvät laulajat, Del Monte, Eero Vuorinen piano. Kolehti Lähetysseura.
Kauneimmat joululaulut su 18.12. klo 19 kirkko, Palola, Lampinen. Kuokkalan Pelimannit, Del Monte, Kehittyvät laulajat, Eero Vuorinen piano. Kolehti Lähetysseura.
Kauneimmat joululaulut ti 20.12. klo 19 kirkko, Bucht, Väisänen. Kuokkalan Pelimannit, Jyväskylän Naislaulajat. Kolehti Lähetysseura.
Joulukonsertti ke 21.12. klo 18 kirkko. Ilta Fuchs, laulu ja piano. Ohjelma 10/5e Lähetysseura.

Kirsti Autio ohjaa harmonisen laulun kurssia
Harmonisen laulun kurssi on Kuokkalan kirkossa 6.-7.1. Aloitus perjantaina klo 14 ja päätös lauantaina klo 15. Hinta on 20 euroa. Jos tulet osaksi aikaa, maksu on pienempi. Lisätiedot ja ilmoittautumiset Sirpa Lampinen 050 436 5435.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniatoimisto, kirkko, alakerta.
Ruokapankkisetelit ilman ajanvarausta tiistaisin klo 9–10 (ei 27.12.). Muissa asioissa ajanvaraus diakoniatyöntekijälle: 050 5497034, paivi.heikkila@evl.fi tai 050 5497007.

Lapsille ja perheille
Muskarit. Tied. p. 050 340 9893.
Lasten joulukirkko ma 19.12. klo 9.15 ja klo 10.15 kirkko.
Lasten joulukirkko ti 20.12. klo 9.15 ja klo 10.15 kirkko.

Nuorille ja aikuisille
Raamattupiiri ma 19.12. klo 19 kirkko.
Rukouspiiri ke 21.12. klo 19 Polttolinja 29.
Raamattupiiri ma 2.1. klo 19 kirkko.
Rukouspiiri ke 4.1. klo 19 Polttolinja 29.
Raamattupiiri ma 9.1. klo 19 kirkko.
Kuokkamiehet ti 10.1. klo 18 kirkko.
Lähetyksen olohuone ke 11.1. klo 13 kirkko, alakerta.
Reformaation juhlavuoden lukupiiri to 12.1. klo 19 Polttolinja 37. Dietrich Bonhoeffer: *Kirjeitä vankilasta*.

LOHIKOSKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 18.12. klo 12 Lahjaharjun kappeli, Pohjola, Vuorenoja.
Jouluaaton sanajumalanpalvelus la 24.12. klo 16 Lahjaharjun kappeli, Tikkanen, Vuorenoja.
Joulupäivän messu su 25.12. klo 12 Lahjaharjun kappeli, Watia, Valtasaari, Marianne Mieskolainen ja Reetta Pitkä, viulu, Christine Bürklin, viola da gamba.
Loppiaisen messu pe 6.1. klo 12 Lahjaharjun kappeli, Mannström, Björninen, kirkkokahvit.
Messu su 8.1. klo 12 Lahjaharjun kappeli, Wuolio, Valtasaari.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakonian päivystys ma, ke ja to klo 9–11 Vapaudenkatu 60. Lea Pietiläinen050 549 7027, Eevi-Riitta Kukkonen 050 340 0665, Auni Pelkonen 050 549 7001 tai Elina Lintulahti 050 050 549 7006.

Lapsille ja perheille
Lasten joulukirkko pe 16.12. klo 9.15 Lahjaharjun kappeli.
Lasten joulukirkko pe 16.12. klo 10.15 Lahjaharjun kappeli.
Pappilan perhepyhäkoulu su 8.1. klo 16 Vanha pappila.

Nuorille ja aikuisille
Miesten Raamattupiiri jatkuu ti 3.1. klo 18 Lahjaharjun kappeli.
Kolikkotuvan Olohuone to 5.1. klo 12–14. Kolikkotupa, Kolikkotie 2.
Olohuone ti 10.1. klo 9–11 Lahjaharjun kappeli.

PALOKKA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Joulujuhla ja viittomakielinen messu la 17.12. klo 14 kirkko, Lehtinen.
Kauneimmat joululaulut -messu su 18.12. klo 10 kirkko, Vähäjylkkä, Hautalahti, Partanen.
Jouluaaton kuvaelma la 24.12. klo 15 kirkko, Ahonen, Tenkanen.
Jouluyön messu la 24.12. klo 22 kirkko, Laine, Hautalahti, Partanen.
Joulupäivän sanajumalanpalvelus su 25.12. klo 9 kirkko, Vähäjylkkä, Tenkanen.
Tapaninpäivän messu ma 26.12. klo 10 kirkko, Hautalahti, Partanen.
Uudenvuodenpäivän messu su 1.1. klo 10 kirkko, Vähäjylkkä, Laine, Partanen.
Loppiaisen messu pe 6.1. klo 10 kirkko, Ahonen, Hautalahti, Ruhanen. Jorma Laineen tulojuhla. Laineen työ Venäjällä on päättynyt. Laine saarnaamessussa ja kertoo Venäjän työn kuulumisia kahveilla.
Messu su 8.1. klo 10 kirkko, Laine, Ahonen, Ruhanen, pyhäkoulu. Palokan Leijonien kirkkopyhä.
KohtaamisPaikan iltamessu su 8.1. klo 17 kirkko, Laine, Mika Kilkki. Lastenohjelmat.
Rukouspiiri ke 11.1. klo 18 opintosali. Heikki Ilola.

Musiikkitapahtumat
Joulukonsertti, JAMK:n laulajat pe 16.12. klo 18 kirkko, säestäjinä Eliisa Suni, piano ja Liisa Partanen, urut.
Palokan kirkkokuoro to 22.12. klo 17.30 kirkko. Tied. liisa.partanen@evl.fi, p. 050 358 1860.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniapäivystys ke 9–11 ja to 12–14. Ei päivystystä 28.–29.12. Diakoniatoimistot kirkon alakerrassa. Kotikäyntejä pyynnöstä. Diakoniatyöntekijät Päivi Itkonen 040 709 0142 ja Elina Romar 040 56 9910, etunimi. sukunimi@evl.fi
Vaihtotori kirkon alakerrassa.

Lapsille ja perheille
Joulukuvaelma aattona 24.12. klo 15.
Päiväkerhot ja perhepysäkit. Viim. kerhot viikolla 50. Jatkuu viikolla 3.
Lapsi- ja perhetyön joulukirkot 19.–21.12. kirkkosalissa. Joka päivä klo 9, 9.45 ja 10.30. Tervetuloa kaikenikäiset! Lisätietoja Marja-Tertulta.
Pyhäkoulu alkaen su 8.1. klo 10 messun aikana kirkon alakerrassa. Laulua, leikkiä, rukousta.
Apua arkeen. Kaipaatko apua lapsiperheen arkeen? Autamme kotitöissä, lastenhoidossa, keskustelemalla. Ota yhteyttä Sari Eräjärvi 040 500 7820 tai Pirjo Johansson 040 535 2276.
Lapsi- ja perhetyön tiedustelut Marja-Terttu Kivelä 040 560 9908.
Vaihtotori kirkon alakerta.

Kouluikäiset. Kerhot ovat päättyneet. Uudet kerhot käynnistyvät viikolla 4. Ilmoittautuminen sähköisesti viikolla 3: www.jyvaskylanseurakunnannuoret.fi/kouluikaiset.
Talvileiri Koivuniemessä 3.–5.2. Hinta 35 euroa. Ilmoittautuminen sähköisesti tammikuussa: www.jyvaskylanseurakunnannuoret.fi/kouluikaiset/leirit-ja-retket. Ihanaa joulunaikaa!

Nuorille ja aikuisille
Nuorisotyöstä löydät tietoja: www.jyvaskylanseurakunnannuoret.fi.
ja Paula Raatikainen 040 560 9909. Ihanaa ja siunattua joulua toivottaa nuorisotyön väki!
Perusisoskoulutus ke 11.1. klo 17 ja
Nuortenilta klo 18.30–20.30 kirkko.
Lähetyspysäkki alkaa 17.1.
Lähimmäisen kahvitupa alkaa 19.1.
Raamattupiiri alkaa 24.1.
Aamupalapysäkki alkaa 25.1.
Lyydiat-kutojaryhmä kirkon väestönsuoja. Lyydiat kutovat mattoja, poppanoita. Myyntitulot lähetykselle ja diakonialle. Kaiken taitoiset kutomisesta kiinnostuneet tervetuloa. Tied. paivi.itkonen@evl.fi 040 7090 142.

SÄYNÄTSALO

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 18.12. klo 10 kirkko, Jurva, Valtasaari. Lauletaan kauneimpia joululauluja.
Ehtoollishartaus ja Kauneimmat joululaulut Säynätsalon päiväkeskus ke 21.12. klo 12.
Jouluaaton hartaus ja kuvaelma la 24.12. klo 16 kirkko, Väätäinen, Tahkola.
Jouluaamun messu su 25.12. klo 10 kirkko, Väätäinen, Tahkola.
Messu su 1.1. klo 10 kirkko, Jurva, Valtasaari.
Kirkon 90-vuotisjuhlamessu pe 6.1. klo 10 kirkko, Väätäinen, Jurva, Tahkola. Juhlakahvit klo 11.15 srk-koti.
Messu su 8.1. klo 10 kirkko, Väätäinen, Tahkola. Kahvit srk-koti

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniapäivystys ti 20.12. klo 9 srk-koti. Diakoniatoimistossa ei päivystystä 21.12.–2.1. Hätätilanteissa voi ottaa yhteyttää kaupungin sosiaalitoimeen ja kriisikeskus Mobileen. Vuoden alusta diakoniapäivystykset normaalisti ti ja to klo 9 srk-koti.

Lapsille ja perheille
Kerhot joulutauolla, jatkuvat viikolla 3. Hyvää joulun aikaa!
Pyhäkoulu to 12.1. klo 17.30 srk-koti.

Säynätsalossa juhlitaan 90-vuotiasta kirkkoa
Kirkon 90-vuotismessu on loppiaisena 6.1. klo 10. Juhlakahvit juodaan messun jälkeen seurakuntakodilla. Kirkon ja seurakuntakodin ovet ovat auki maanantaista perjantaihin 9.1.–13.1. klo 9–20.

Nuorille ja aikuisille
Olohuone ke 25.1. klo 13.
Miestenpiiri su 18.12. klo 18 srk-koti. Teetarjoilua.
Avoimet ovet Säynätsalon kirkko ja srk-koti koko viikon ma–pe 9.1. –13.1. klo 9–20.
Naisten solu ti 10.1. klo 18 srk-koti.

TIKKAKOSKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Joululaulumessu su 18.12. klo 10 kirkko, von Gross, Perttilä.
Tuomaan tulet ke 21.12. klo 18 Sarpatin piha, Sarpatintie 99.
Aatonaaton hartaus pe 23.12. klo 18 Autiokankaan hautausmaa, muualle haudattujen ristillä.
Aattohartaus la 24.12. klo 16 kirkko, von Gross, Valliputo, Perttilä.
Joulukirkko su 25.12. klo 8, Vallipuro, Perttilä, Candela.
Tapaninpäivän messu ma 26.12. klo 18, von Gross, Partanen.
Uudenvuodenpäivän sanajumalanpalvelus su 1.1. klo 11, von Gross, Perttilä. Kahvit ja tasavallan presidentin uudenvuodenpuhe televiosiosta.

Loppiaisen messu pe 6.1. klo 11, Valliputo, Piilonen. Kahvit ja joululauluja.
Sanajumalanpalvelus su 8.1. klo 10, Vallipuro, Piilonen.

Presidentin uudenvuoden puhe katsotaan porukalla
Uusivuosi otetaan vastaan Tikkakosken kirkossa sanajumalanpalveluksessa 1.1. klo 11. Kirkkokahveilla katsotaan tasavallan presidentin uudenvuoden puhe televiosiosta.

Musiikkitapahtumat
Tikkakosken kuorot jatkavat joulutauon jälkeen viikolla 3.

Apua ja tukea tarvitseville
Yhteydenotot/ajanvaraus diakoniatyöntekijälle marja-liisa.jaakonaho@evl.fi tai 040 560 9916.
MieliMaasta-vertaisryhmä ti 20.12. klo 18 pappila. Ryhmä masentuneille ja heidän omaisilleen. Joni Hakala 040 911 5796 tai jontte10@koti.luukku.com
MieliMaasta-vertaisryhmä ti 3.1. klo 18 pappila. Joni Hakala p. 040 911 5796, jontte10@koti.luukku.com
Torstaiaamun hartaus ja aamupala to 12.1. klo 10 kirkko. Vapaaehtoinen kahviraha nimikkolähetykselle. Ruokajakelu klo 10.30.

Lapsille ja perheille
Päiväkerhot ja perhekerhot alkavat viikolla 3.
Kouluikäisten toiminnasta www.jyvaskylanseurakunnannuoret.fi/kouluikaiset ja Outi Pirttimäki 040 560 9915.

Nuorille ja aikuisille
Naisten ilta ma 9.1. klo 18 pappila. Alussa teetarjoilu. Tutkimme *Raamattua,* rukoilemme ja pohdimme naisen elämän eri vaiheita. Kaikenikäiset naiset tervetuloa! Tied. inkeri.tuunanen@kolumbus.fi
Miesten keskustelupiiri ti 10.1. klo 13 pappila. Päiväkahvi työtuvalla klo 14.

VAAJAKOSKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Joululaulumessu su 18.12. klo 10 kirkko, Huttunen, Salmela.
Joulukirkko, mukana kehitysvammaistyö ke 21.12. klo 9.30 kirkko, Nuopponen, Koskinen, Tyynelä.
Suutari Martti -joulukuvaelma la 24.12. klo 14 kirkko.

Suutari Martti saapastelee Vaajakoskella
Suutari Martin jouluvieraan odotuksesta kertova kuvaelma kuuluu Vaajakosken jouluaattoon. Juhlan odotukseen voi eläytyä 24.12. klo 14 alkaen.

Elämyksellinen Jouluyön messu la 24.12. klo 23 kirkko, Laitinen, Salmela, Reingoldt, Valoa-lauluryhmä, bändi, seurakuntalaisia. Tule iloitsemaan, ihmettelemään, kokemaan ja laulamaan. Tarinamuotoinen messu sopii niin pienemmille kuin suuremmillekin kirkkovieraille. Messussa ovat mukana kaikki tutut messun osat, mutta ne soljuvat jouluisen tarinan sisällä ja upea musiikki johdattelee tarinaa eteenpäin.
Jouluaamun jumalanpalvelus su 25.12. klo 8 kirkko, Huttunen, Koskinen.
Uudenvuodenpäivän jumalanpalvelus su 1.1. klo 10 kirkko, Kauppinen, Salmela.
Loppiaisen jumalanpalvelus pe 6.1. klo 10 kirkko, Rossi, Salmela. Kirkkokahveilla lauletaan kauneimmat joululaulut vielä kerran.
Messu su 8.1. klo 10 kirkko, Huttunen, Hassinen.
Tölskän seurakuntailta Kerttu ja Heimo Savelalla ke 11.1. klo 18.30 Mutkatie 14.

Musiikkitapahtumat
Koivuniemen kauneimmat joululaulut pe 16.12. klo 18 Koivuniementie 30, Laitinen, Salmela, Valoa-yhtye.
Maksetut viulut -yhteyen joulukonsertti la 17.12. klo 19 kirkko. Groovaava folk soi suoraan sydämestä. Ohjelma 10 €.
Kauneimmat joululaulut -yhteislaulutilaisuus su 18.12. klo 15 kirkko, Salmela, Huttunen, Majakka-kuoro, soittajia.
Mirkka Paajasen joulukonsertti
Että muistaisit saman ti 20.12 klo 19 kirkko. Ohjelma 10 e.
Musiikkiryhmät
Seniorikuoro ke klo 12, kirkko. Tied. 050 3800 608.
Majakka-kuoro ke klo 18.15, Taulumäen kirkko. Tied. 050 3800608.
Valoa-yhtye ke klo 16.30, kirkko. Nuorten naisten lauluryhmä. Tied. 050 3800608 tai maria.salmela@evl.fi.

Apua ja tukea tarvitseville
Jyskän aamupuuro porinat ke 21.12. ja ke 11.1. klo 8.30 Jyskän srk-koti.

Yksinäisten jouluruokailu Vaajakoskella aattona
Jouluateria ja yhdessäoloa kaikelle kansalle on tarjolla Vaajakosken kirkolla jouluaattona 24.12. klo 15.

Jyskän aamupuuro porinat ke 11.1. klo 8.30-9.30 Jyskän srk-koti.
Päivystykset Vaajakosken kirkolla ja Jyskän srk-kodilla ajanvarauksella marja-leena.liimatainen@evl.fi 040 560 9926, ja tero.reingoldt@evl.fi 040 560 9927.

Lapsille ja perheille
Jyskän perinteinen joulupuuro pe 16.12. klo 10-12 Jyskän srk-koti, Verronen, Ahonen.
Pyhäkoulu, Mutkatie 14 su 18.12. klo 14. Tervetuloa 3 v. täyttäneet lapset.

Nuorille ja aikuisille
Keskiviikkokerho ke 11.1. klo 13 kirkko.

Yhteiset

Aikuistyö
Vesalan veljespiiri ma 16.1. klo 18.

Aseman Pysäkki
Hannikaisenkatu 27–29. Tied. antti.laitinen@evl.fi 050 360 3484. Avoinna ma, ti ja to klo 11–15.
Tietovisa ma klo 13.30 (ei 19.12.)
Lenkkiryhmä to klo 12.
Viikkomessu to klo 13 Kaupunginkirkko.
Papintunti to klo 14.
Rukouspiiri to klo 11.30.
Virsi- ja laulutunti ma 19.12. klo 12 sekä 9.1. klo 12.

Huoltamo
Huoltamomessu su 18.12. klo 16 Neulaskoti, Pihkatie 4, Keljonkangas.

Kansainvälinen työ
Sen tien guljailijat -esitys pe 6.1. klo 12 kirkko. Kuljetaan lähetysmatkalle pieneen itäkarjalaiseen kylään draaman, laulun, naurun ja kerronnan keinoin. Liisa Ojala, Anu Mäki-Latvala ja Outi Rajala. Meidätkin on lähetetty -sarja sukeltaa lähetystyön ja kansainvälisyyden teemoihin kerran kuussa eri puolilla Jyväskylää. Hyppää kyytiin!
Virtailta / Nightbreak to 22.12. klo 18 Yliopistonkatu 26 B. *Jouluraamis Kaikella on aikansa – myös levolla. / Christmas Bible study A Time for Everything – also for rest.*
Virtailta / Nightbreak to 5.1. klo 18 Yliopistonkatu 26 B. Nuorten aikuisten ryhmä, a group for young adults. Iltapalaa, opetusta, rukousta, musiikkia ja yhdessäoloa. Raamis, Psalmi 103 / Bible study, Psalm 103.

Naisten Pankin lukupiiri ti 10.1. klo 17 Vanha pappila. *Tuhkasta nousee rukous.*

KohtaamisPaikka
KohtaamisPaikan iltamessu @ Palokan kirkko su 8.1. klo 17, Mika Kilkki. Lastenohjelmat.
ALFA Hyppää elämäsi seikkailuun #kokeilealfaa! ALFA @ Vanha Pappila, Vapaudenk 26. ma 6.2.–27.3. klo 18–20 (ei vko 9, 11). Lisäksi sunnuntai-iltapäivä 2.4. Tied. ja ilm. tiina.kilkki@kohtaamispaikka.net / 044 524 3904. kts www.kohtaamispaikka.net / Facebook KohtaamisPaikka Jyväskylä / instagram @kohtaamispaikka

Maahanmuuttajatyö
Mirja Hytönen (Kutti), diakoni, 050 549 7033, mirja.hytonen@)evl.fi, Oxana Usova, avustaja, 041 705 2329, oxana.usova@evl.fi.
Päivystys ti klo 9–15, ke klo 9–12 ja to 11–15, Aseman Pysäkki, Hannikaisenkatu 27–29.

Kuokkala:
Naisten Suomi-kerho ti klo 10–11.30, Polttolinja 37. Mervi Karikko.
Keskusta:
Naisten Suomi-kerho ke klo 10–11.30, Kauppak. 13. Marianne Mäkeläinen.
Keltinmäki:
Paluumuuttajien kerho ti klo 10–12, Keltinmäen kirkko, Keltinmäentie 10.
Huhtasuo, kirkko, Nevak. 6:
Naisten Suomi-kerho parittomat viikot ma. Marianne Mäkeläinen.
Naisten jumppa ti klo 12–13. Valentina Ikko.

Koripallokerho ti klo 20–21. Thomas Chatzitolios.
Karen-nuorison lentopallo ke klo 19.30–21. Say Reh.
Miesten lentopallo to klo 19–21.
Paluumuuttajien kerho to klo 10–12, takkahuone.
Futsal, kongolaisten ryhmä to klo 18–19.30. Papu Nkunda ja John Nize Mubiri.

Naisten saunailta
Naisten saunailta Vesalan leirikeskuksessa 20.12. klo 17.

Näkövammaiset, huonokuuloiset, omaishoitajat
Diakoniatyöntekijä Tuija Emaus-Etindelle. Päivystys ma 19.12. ja ke 21.12. klo 9–11 sekä ke 4.1. alkaen ma ja ke klo 9–11, p. 050 549 7023.
Näkövammaisten ja huonokuuloisten kerho ke 11.1. klo 13–14.15 Vanha pappila, Vapaudenk. 26. Suun terveys, mukana asiantuntija. Kahvit klo 12.40.
Omaishoitajien Oma hetki ke 18.1. klo 12–13.30 Vanha pappila, Vapaudenkatu 26. Suun terveys, mukana asiantuntija.

Viittomakieliset
Kuurojendiakonissa Päivi Lehtinen, 050 549 7012, paivi.lehtinen@evl.fi, Vapaudenkatu 60. Vastaanotto ti 9–12 ja ke 13–15. Web-kamera-aika ke klo 11–12.
Viittomakielisten joulujuhla la 17.12. klo 14 Palokan kirkossa (ennakkoilmoittautuminen).
Viittomakielinen messu la 17.12. klo 17 Palokan kirkossa.

Kristilliset järjestöt

Jyväskylän NNKY
Puistotori 4. Toiminnanohjaaja Tanja Nieminen, 040 740 4472
jklnnky@elisanet.fi, www.ywca.fi > Paikallinen toiminta > Jyväskylän NNKY, www.facebook.com/jklnnky
Kirjapiiri II ti 3.1. klo 13. Mari Rytisalo: *Lempi*. Huom! Muuttunut kellonaika.
Kirjapiiri I ma 9.1. klo 13. Mari Rytisalo: *Lempi*.
Avoin kohtaamispaikka aamiaisineen (aamupala 5 euroa) ti 10.1. klo 9–11, NNKY-liiton eläköityvä pääsihteeri Pirjo-Liisa Penttinen.
Latinanpiiri ti 10.1. klo 18.
Kamalat äidit -info ke 11.1. klo 18. Esitellään murrosikäisten lasten äitien vertaisryhmätoimintaa. Uusi ryhmä käynnistyy Jyväskylän NNKY:llä 25.1. klo 18–19.30. Ilm. ja tied. toiminnanohjaaja.
Laku-ryhmä pe 13.1. klo 13.
Muskariryhmät aloittavat kevätkautensa ke 11.1. Vauvat 6–12 kk klo 9–9.30. Taaperot 1–2 v. klo 9.45–10.15. Perhemuskari II (yksi tai useampi alle 5-vuotias lapsi samasta perheestä) klo 10.15–11. Perhemuskari I (yksi tai useampi alle 5-vuotia lapsi samasta perheestä) klo 11.15–12. Ilm. toiminnanohjaajalle.

Jyväskylän Rauhanyhdistys
www.jklry.net, 044 505 0653
Seurat la 17.12. klo 19, ry.
Lasten joulujuhla su 18.12. klo 15, ry; klo 18 Joulujuhla, ry.
Seurat ke 21.12. klo 19, ry.
Seurat ma 26.12. klo 18, ry.
Seurat su 1.1. klo 18, ry.
Seurat ke 4.1. klo 19, ry.
Seurat pe 6.1. klo 16, ry.
Seurat la 7.1. klo 19, ry.
Seurat su 8.1. klo 16, ry; n. klo 17.30 Seurat, ry.
Seurat ke 11.1. klo 19, ry.
Nuorten perjantai pe 13.1. klo 19, ry.

Kansan Raamattuseura
Sanan Kulma, Seminaarinkatu 19
Päiväkahvit ti 24.1. klo 13 Sanan Kulma. *Sytytä meissä rukouksen tuli*, Mari ja Kari Valkonen, musiikki Eija Rantatalo.
Avoin Raamattupiiri Sanan Kulma joka toinen pe alk. 27.1. klo 11. Tied. Virkkala-Järvinen 0400 547 753.

Keski-Suomen ev.lut. Kansanlähetys
Lähetyskoti, Kauppakatu 13
p. (014) 620 801, ksuomi@sekl.fi, http://keski-suomi.sekl.fi
Toimisto avoinna ti ja to klo 10–14.
Suljettu joulun ajaksi 15.12.–6.1.
LÄHETYSKOTI:
Aamurukouspiiri ma klo 8–9 (vuoden viim. 19.12. Alkaa 2.1.).
Kolme Kohtaamista nuorille aikuisille ja opiskelijoille ma klo 18.30–21.30 (alkaen 9.1.).
Pointti-nuorteinilta ti klo 18–21 (alkaen 10.1.).
Rukouspiiri maahanmuuttajien puolesta ke klo 14.30 (alkaen 11.1.).
Jouluinen kahvihetki ke 28.12. klo 14. Ohjelmavastuussa Hintikan perhe.
Naisten raamattupiiri ti 10.1. klo 13.
Sanan Keidas su 22.1. klo 16. *Raamattua*, rukousta ja yhteistä jakamista.
MUUALLA JYVÄSKYLÄSSÄ:
Perhepyhäkoulu Pikkuleipä su 8.1. klo 16 Huhtasuon kirkossa, Nevakatu 6. Lapsille raamatunkertomus ja leikkiä. Vanhemmilla raamattupiiri. Iltapala.
Isä-lapsi-sählyp pe 9.12. klo 18–19.30 Huhtasuon kirkon liikuntasalissa, Nevakatu 6.
Vaajakosken miestenpiiri to 12.1. klo 18.30 Vaajakosken kirkko, Kirkkotie 11.
Leipäsunnuntai su 15.12. klo 16. Huhtasuon kirkossa, Nevakatu 6. Raamattuopetusta, ehtoollinen ja kahvitarjoilu. Lapsille omaa ohjelmaa.

SLEY
Lutherin kirkko, Kansakoulukatu 5
Messu sunnuntaisin kello 12: 18.12. ja 8.1. Petri Harju.
Evankelisten opiskelijoiden ilta ke11.1. klo 18.30. Soffailta.

Suomen Raamattuopisto
Elämän puolella -ilta ke 4.1. klo 18.30 Nikolainsali, Asemakatu 6. *Hyvä on hiljaisuudessa toivoa apua Herralta - Valitusvirsien sanomaa*, Reijo Huuskonen, musiikki lauluryhmä Ester.
Toivon torstai 19.1. klo 18.30 Neulaskoti, Pihkatie 4, Keljonkangas. *Pyhien vaatteiden vartijan vaimo,* Aino Viitanen, musiikki Pasi Heikkilä. Iltatee. Mahd. keskusteluun ja rukoukseen.

Jouluyön messut

24.12. kello 22 Kuokkalan kirkko
Kati Reukauf, Riku Bucht, Eija-Liisa Väisänen, Ulla-Maija Grönholm, Lentoon-laulajat.

24.12 kello 22 Palokan kirkko
Teija Laine, Seppo Hautalahti, Liisa Partanen

24.12. kello 23 Taulumäen kirkko
Raimo Laine, Arto Viitala, Petri Grönholm, Jukka Hassinen, Tuija Kiviranta, laulu, Taavi Kiviranta, kitara.

24.12. klo 23–01.00 Vaajakosken kirkko
Laura Laitinen, Maria Salmela, Tero Reingoldt, Valoa-lauluryhmä, bändi, seurakuntalaisia. Tule iloitsemaan, ihmettelemään, kokemaan ja laulamaan. Tarinamuotoinen messu sopii niin pienemmille kuin suuremmillekin kirkkovieraille, ja musiikki johdattelee tarinaa eteenpäin.

24.12. kello 23 Kaupunginkirkko
Seppo Wuolio, Ville Tikkanen, Ilpo Vuorenoja, Jouluyön kuoro.

Elämää
ei sen vähempää!
Henki & elämä

Sururyhmä lapsena tai nuorena kuolleiden vanhemmille

Jyväskylän seurakunta ja Jyväskylän kaupungin perheneuvola järjestävät yhteistyössä sururyhmän. Se kokoontuu perheneuvolan tiloissa (Väinönkatu 6, 3 krs.) ma 30.1. alkaen yhteensä seitsemän kertaa tammi-huhtikuun aikana 1,5 tuntia kerrallaan. Ilmoittautumiset ja tiedustelut sairaalapastori Asta Airaksinen, 050 413 9294.

Henki & elämä

Seuraava lehti ilmestyy 13.1.
Materiaali 3.1. mennessä

6. vsk. ISSN 1798-1255
Kustantaja Jyväskylän seurakunta
Julkaisija Jyväskylän seurakunta
Paino Suomalainen lehtipaino Oy
Painosmäärä 60 000 kpl
Jakelu Posti Oyj
Jakeluhuomautukset
Postin asiakaspalvelu, puh. 0200 71 000, www.posti.fi/palaute
Päätoimittaja Marjo Rönnkvist 040 535 1064
Toimitus
Kaarina Heiskanen 050 380 0612
Heikki Impiö 050 303 3180
Petri Kananen 050 360 3459
Sirpa Koivisto 040 703 0350

Sähköposti
jklsrk.viestinta@evl.fi tai etunimi.sukunimi@evl.fi
Faksi 014 636 785
Osoite Tellervonkatu 5, PL 103, 40101 JYVÄSKYLÄ
Ilmoitusmyynti: jklsrk.ilmoitukset@evl.fi
Ilmoitushinnat 1,60 e/pmm

Palveleva puhelin

Keskusteluapua nimettömänä ja luottamuksellisesti.
Päivystys numerosta
01019 0071
su–to klo 18–01 ja
Pe–la klo 18–03.

Rukousretriitti Tule Pyhä Henki!

27.–29.1. Vesalan leirikeskuksessa
Opetushetkissä esillä katsaus merkittävimpiin rukousherätyksiin. Tavoitteena on antaa eväitä rukouselämän syvenemiseen Jumalan läsnäolon tuntemisen ja hänen äänensä kuulemisen kautta. Raamatun opetusta sekä rukous- ja ylistyshetkiä. Alustajina muun muassa Kari ja Mari Valkonen. Musiikissa Enni Pitkäsen ylistysryhmä.
Täysihoitomaksu 95–190 euroa.
Vesala sijaitsee noin 16 km Jyväskylästä
Tiedustelut ja ilmoittautumiset 20.1.mennessä Kari Valkoselle kari.valkonen@kolumbus.fi tai 050 384 3702.

haloo?

Jyväskylän seurakunnan yhteystietoja

Postiosoite: PL 103 40101 Jyväskylä

Kattavat yhteystiedot verkkosivuilla:
www.jyvaskylanseurakunta.fi
Sähköposti: etunimi.sukunimi@evl.fi
ellei toisin mainita

KIRKKOHERRANVIRASTO
Tellervonkatu 5
Kirkkoherranvirasto 050 363 2300
Hautauspalvelut 040 162 3982
Neuvonta 014 636 611
Päivystävä pappi 040 535 2328
Kirkkoherra Viitala Arto 0400 540 490

Aseman Pysäkki
Tied. ma ja to klo 11–15
Tied. Antti Laitinen 050 360 3484, antti.laitinen@evl.fi

Diakonia ja yhteiskunnallinen työ
Lekander Heini, työalasihteeri
050 521 5416

Hallintopalvelu
Lajunen Anu, hallintojohtaja
050 340 9888

Hautaus- ja puistopalvelu
Pekuri Antti, hautaustoimen päällikkö
0500 426 420
Kivi Olavi, ylipuutarhuri 050 365 0960
Saarinen Virpi, toimistosihteeri
040 535 2167

Kiinteistöpalvelu
Lukkarinen Maritta kiinteistöpäällikkö
0400 635 001
Hiljansuo Kata, toimistosihteeri
050 382 4424

Lapsi- ja perhetyö
Parkkali Ritva, työalasihteeri
050 549 7013

Leirikeskusten varaukset
040 535 1657
Kirjavainen Pekka, leirikeskusten isäntä
050 521 5407

Lähetys ja kansainvälinen vastuu
Laine Raimo, seurakuntapastori
0400 748 671
Klemettinen Ulla, työalasihteeri
050 3409 889
Hytönen Mirja "Kutti",
maahanmuuttajatyö 050 549 7033

Nuorisotyö
Grönholm Petri, työalasihteeri vs.
050 521 5401
Mäki-Latvala Anu, nuorisomuusikko vs.
050 549 7048
Maasola Jussi, erityisnuorisotyönohjaaja
040 509 8060
Göös Ilkka erityisnuorisotyönohjaaja
040 527 5382
Ketola Henrik, vammaisnuorisotyö
050 549 7029
Bom Pasi, partio/Lehtisaari
050 5497 011

Opiskelijatyö
Minna Korhonen, yliopiston oppilaitospappi vs. 050 594 8167
Tikkanen Johanna, ammattiopiston ja ammattikorkeakoulun oppilaitospappi
050 521 5418
Elina Lintulahti, lukioiden oppilaitosdiakoni 050 549 7006.

Perheasiainneuvottelukeskus (PAK)
Vapaudenkatu 38 B, 2. krs
Aikavaraukset (014) 334 7800
Salo Sirpa, johtaja 040 182 5770

Rippikoulutyö
Puupponen Johanna, seurakuntapastori
040 560 9934

Sairaalapastorit
Lepoaho Heikki, johtava sairaalapastori
040 737 7963

Taloushallintopalvelu
Laitinen Markku, talouspäällikkö
040 545 8750

Taulumäen kirkko
Lohikoskentie 2, 0400 308 120
Palola Tuomas, seurakuntapastori
050 549 7022
Hassinen Jukka, kanttori 050 523 4136

Viestintä
Rönnkvist Marjo, viestintäpäällikkö
040 535 1064

Yhteinen seurakuntapalvelu:
Helin Jukka, johtaja 050 518 5445

ALUESEURAKUNNAT:
HUHTASUO
Huhtasuon kirkko, Nevakatu 6,
050 549 7041
Aluekappalainen,
Tervonen Mauri 050 549 7031/Päivi Kärkkäinen 050 523 4149
Aluesihteeri, Koho Ulla/Härköjärvi Esa
050 340 0684
Diakonia, Vepsäläinen Elina
050 549 7005
Lapsityönohjaaja, Kettunen Anne
050 340 0638
Halssilan seurakuntakeskus, Kärpänkuja 5,
050 549 7040
Diakonia, Halonen Juha 050 549 7024

KELTINMÄKI
Keltinmäen kirkko, Keltinmäentie 10,
050 549 7037
Aluekappalainen, Pitkänen Eivor
050 590 0265
Aluesihteeri, Lehto Aira 050 340 9899
Diakonia
Leppäpuisto Suvi 050 549 7008
Häyrinen Leena 050 549 7008
Rantanen Jukka 050 549 7032
Laitinen Ainoleena 050 549 7026
Lapsityönohjaaja, Yli-Suvanto Kirsti
050 340 0639
Kortepohjan seurakuntakeskus,
Isännäntie 4, 050 549 7038

KESKUSTA
Kaupunginkirkko 050 549 7043
Aluekappalainen Wuolio Seppo
050 521 5415
Aluesihteeri Tuomi Kaisa 040 535 0492
Diakonia
Pietiläinen Lea 050 549 7027
Lintulahti Elina 050 549 7006
Eevi-Riitta Kukkonen 050 340 0665
Lapsityönohjaaja Kontinen Johanna
050 340 9895
Lahjaharjun kappeli,
Ukonniementie 2, 050 549 7039
Kappalainen, Mannström Tuija 050 521 5408
Diakonia, Pelkonen Auni 050 549 7001

KORPILAHTI
Korpilahden kirkko ja seurakuntatalo
Kirkonmäentie 1–3, 050 557 9008
Palvelupiste 050 557 9012
Hautausasiat, 040 162 3982
Aluekappalainen Koivisto Antti vs.
050 557 9001
Diakonia, Lepoaho Kirsi 050 557 9003
Lapsityönohjaaja
Yli-Suvanto Kirsti 050 340 0639
Aluesihteeri Kaunisto Virpi
050 557 9012

KUOKKALA
Kuokkalan kirkko, Syöttäjänkatu 4,
050 549 7045
Aluekappalainen, Bucht Riku 050 407 0115
Aluesihteeri, Saarikko Satu
050 408 8816
Diakonia
Heikkilä Päivi 050 549 7034
Lapsityönohjaaja, Korhonen Tiina
050 340 9887

PALOKKA
Palokan kirkko, Rovastintie 8,
040 560 9911
Aluekappalainen, Laine Teija
040 560 9906
Aluesihteeri, Laakso Tuija/Tarvaala Sari
050 302 8300,
Diakonia
Romar Elina 040 560 9910
Itkonen Päivi 040 709 0142
Lapsityönohjaaja, Kivelä Marja-Terttu
040 560 9908

SÄYNÄTSALO
Säynätsalon kirkko, Saarnatie 1
050 340 9896
Säynätsalon pappila, Pappilantie 6
Aluekappalainen, Osmo Väätäinen
0500 545 611
Aluesihteeri, Lehto Aira 050 340 9899
Diakonia, Kiviranta Paula 050 598 0951
Lapsityönohjaaja
Yli-Suvanto Kirsti 050 340 0639
Neulaskoti, Pihkatie 4, Keljonkangas
050 549 7046
Seurakuntapastori vs. Jurva Esa
050 400 0014
Diakonia, Fuchs Elina 050 549 7015

TIKKAKOSKI
Tikkakosken kirkko, Kirkkokatu 18
040 560 9917
Aluekappalainen Vallipuro Risto
040 545 8720
Aluesihteeri Laakso Tuija/Tarvaala Sari
050 302 8300.
Diakonia, Jaakonaho Marja-Liisa
040 560 9916
Lapsityönohjaaja Simpanen Eija
040 560 9914

VAAJAKOSKI
Vaajakosken kirkko, Kirkkotie 11,
040 560 9928
Aluekappalainen Huttunen Hannu
050 521 5405
hannu.s.huttunen@evl.fi
Aluesihteeri Syrjälä Leena 050 551 0440
Diakonia,
Liimatainen Marja-Leena 040 560 9926
Lapsityönohjaaja vs. Palander Tarja
040 574 1706
Jyskän seurakuntakoti,
Asmalammentie 4, 040 560 9928
Kappalainen, Kauppinen Arto
040 560 9920
Diakonia, Reingoldt Tero 040 560 9927

Martti Lutheria voi hyvällä syyllä kutsua jouluihmiseksi. Reformaation merkkivuodeksi lanseerattu Playmobil-Luther on jättänyt kirjansa ja sulkakynänsä ja yrittää selvitä joulutilpehööristä.

Tallin tunteita ja tuoksuja

KAARINA HEISKANEN teksti

Amerikkalainen **Roland H. Bainton** on koonnut Lutherin saarnoista kirjan. Reformaattori eläytyy saarnoissa evankeliumin henkilöhahmoihin antaumuksella.

– Ja siellä oli 15-vuotias tyttö synnyttämässä vailla vettä, tulta, valoa. Itku tulee sitä katsellessa.

Joulun Lapsi toi Lutherille levon.

– Älä epäile, kun otat syliisi tämän lapsen. Koska hän on levollinen, sydämesi rauhoittuu.

Tunnelmointi ei riitä, eikä joululahjojen ostelu omalle lähipiirille.

– Se joka antaa omaisuuttaan, että voimme auttaa köyhiä, lähettää lapsia kouluun, opettaa heille Jumalan sanaa ja muita taitoja – se antaa sen Jeesus-lapselle. Jeesuksen täytyi lähteä maanpakoon. Matkalla tietäjien lahjat tulivat tarpeeseen. Niin emme mekään saisi unohtaa niitä, jotka joutuvat vainon kohteeksi.

Martti Luther – syytän sinua jouluhössötyksestä

Martti Luther laittoi joulukuuseen ensimmäistä kertaa kuusenkynttilät. Martti Luther patisti perheensä kuusi lasta joulukuvaelmaan, jota elävöittämään hän sanoitti Enkeli taivaan –virren.

KAARINA HEISKANEN teksti ja kuva

Sitkeästi kerrottu mutta ehkä epätosi tarina kertoo, että joulukuusi on **Martti Lutherin** perintöä. Lutherin kerrotaan taivaltaneen joulukuisessa iltahämärässä Wittenbergissä kotia kohti. Hän pani merkille, kuinka taivaan tähdet näyttivät tuikkivan kuusien latvoissa. Niinpä hän kantoi kotiinsa pienen kuusen ja laittoi sen ruukkuun pöydälle.

Kuusen sisälle tuominen oli vanha saksalainen tapa, mutta Lutherin innovaatio oli siihen sidotut kynttilät. Protestantit omaksuivat joulukuusen joulunviettoonsa, kun katoliset pitäytyivät seimiasetelmissa. Luterilaisuutta moitittiinkin joulukuusiuskonnoksi, ja amerikkalaiset puritaanit pitivät joulukuusta syntisenä, sillä se vei ajatukset harhateille joulun varsinaisesta sisällöstä.

Joulukuusen suosiota lisäsi melkein ikoniseksi kohonnut kuva, joka esittää Lutherin perheen joulunviettoa. Isä-Martti soittaa kitaraa, äiti-**Katharina**, kuusi lasta ja jouluvieraat istuvat pöydän äärellä, ja tähtien koristama kuusi komeilee pöydällä.

Ketään ei haitannut se, että kuva oli piirretty vasta 1800-luvulla.

Jouluihminen – sitä sanaa voi Lutherista käyttää sumeilematta.

– Joulun lähestyessä tohtori Martti käy aina vain iloisemmaksi. Hänen puheensa, laulunsa ja ajatuksensa tuntuvat keskittyvän jouluun ja Jumalan Pojan syntymään, totesivat hänen oppilaansa, jotka vierailivat Lutherin kodissa.

Tohtori Martti ehti saarnata ja kirjoittaa joulusta yli 30 vuoden ajan. Lisäksi hän kirjoitti lukuisia jouluvirsiä. Meille tutuin, *Enkeli taivaan,* palveli alun pitäen perheen joulukuvaelmassa. Yksi lapsista oli enkeli, jotkut paimenia, ja pienin, kuusiviikkoinen **Magdalena** sai Joulun Lapsen osan.

Katolisen kirkon pyhimykset saivat reformaation myötä kyytiä. Reformoidusta kirkosta katosi myös pyhä **Nicolaus**, Myran piispa ja joulupukin esikuva, jonka sanottiin tuovan joululahjat. Nikolaus vieraili myös Lutherin perheessä. Siitä todistaa kauppakuitti, jossa on maininta joululahjoihin käytetyistä rahoista.

Luther muotoili joululahjojen tuojaksi Christkindl-hahmon, jotta lapset tajuaisivat, että kaikki hyvä tulee Jeesukselta, ei pyhimyksiltä. Historian ironiaa on siinä, että joulupukki, tuo pyhimyksen jälkeläinen, tuo lahjat koteihin myös protestanttisessa maailmassa.

Luther kirjoitti joulusaarnojaan Euroopan melskeisinä vuosina. Katolisesta munkista uskonpuhdistajaksi ajautunut mies sai todistaa ankaria uskonkiistoja, talonpoikaiskapinan ja turkkilaisten hyökkäysyritykset Eurooppaan – oman aikansa islamisaation uhan siis. Melskeiden kaiut ovat luettavissa saarnoista, mutta päällimmäisenä on kuitenkin Joulun Lapsen ihaileminen.